

au

arkkitehtiutiset

**SUOMEN
ARVOSTETUIN
DESIGN-BRÄNDI
2016**

**TOIVOTAMME
HYVÄÄ JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA!**

**KATSO
KUINKA
MUOTOILUN
KLASSIKKO SYNTYY!**

Eurooppalainen strategia

Sisämarkkinoiden sanotaan olevan eräs Euroopan suurimmista saavutuksista. Sisämarkkinat helpottavat tavaroiden, palvelujen, pääoman ja ihmisten liikkumista sekä avaavat mahdollisuuksia ammatinharjoittajille ja yrityksille maailman suurimmalla talousalueella. Mikä ettei – palvelujen liukas liikkuvuus miellyttäneekä myös kansainvälistymistä tavoittelevia suomalaisia arkkitehtitoimistoja.

EU:n komission harmiksi mahdollisuudet eivät aina toteudu, koska sääntöjä ei tunneta tai panna täytäntöön tai siksi, että mahdollisuuksien tiellä on tarpeettomia esteitä – muun muassa suhteettomia ammatillisia pätevyysvaatimuksia, ammatillisten järjestöjen pakollisia jäsenyyksiä ja yritysmuotoon liittyviä rajoitteita. Ongelmien kamppailuseksi komissio on edellyttänyt jäsenmailta selvityksiä säädeltyjä ammatteja koskevista rajoituksista ja arvioita niiden oikeasuhteisuudesta sekä suunnitelmia epäkohtien poistamiseksi.

Arkkitehtien eurooppalaisen kattojärjestön ACE:n (Architects' Council of Europe) tärkeimpiä tehtäviä on eurooppalaiseen lainsäädäntöön vaikuttaminen. ACE:n joulukuun yleiskokouksen yhteydessä saatiin kuulla komission sisämarkkinoita, teollisuutta, yrittäjyyttä ja pk-yritystoimintaa hoitavien huippuvirkamiesten näkemyksiä siitä, miten sisämarkkinoiden kasvupotentiaali vapautetaan maailmanlaajuisen markkinoiden valloittamiseksi. Tässä savotassa pieniä yrityksiä ja start up -yrityksiä autetaan, julkisia hankintoja työstetään, liikkuvuutta edistetään ottamalla käyttöön eurooppalainen palvelupassi, vakuutusten ja rahoituksen saantia helpotetaan...

Tavoitteet tuntuivat hyviltä, mutta keinoista oltiin osittain eri mieltä. Komissio aikoo ehdottaa toimenpiteitä säänneltyihin ammatteihin pääsyn helpottamiseksi kansallisella ja EU:n tasolla, mikä tarkoittaa muun muassa enemmän toimi-

joita halvempien hintojen saavuttamiseksi palveluja tarvitseville. Tätä kutsutaan paremmaksi säätelyksi syvempien ja oikeudenmukaisempien sisämarkkinoiden saavuttamiseksi.

Arkkitehtien lukumäärä kasvaa Euroopassa – nyt meitä arvioidaan olevan noin 600 000. Työttömyys vaivaa joissakin maissa edelleen ja usko parempaan tulevaisuuteen on hakesessa. Näissä maissa ajatus alan toimijoiden lisäämisestä Euroopan kilpailukyyn kasvattamiseksi tuntuu absurdilta. Hienoa kyllä, että ACE:n tilaisuudessa komission edustajat uskoivat lujasti arkkitehtien kykyihin luoda kasvua ja työpaikkoja. Suomessa kansallisten hankintalakien uudistus on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä, ja laeilla on vaikutuksensa siihen, miten raamit yritysten innovoinnille, kasvulle ja työllistämiseksi rakentuvat. Olisivatpa palvelusektori ja pk-yritykset aidosti tunnustettu kasvua edistäviksi moottoreiksi.

Arkkitehteillä on aina ollut uskoa tulevaisuuteen, eikä laadulla kilpaileminen ole meille vierasta. Meillä on hyvät mahdollisuudet lisätä osaamistamme ja kilpailukykyämme kaukaisemminkin markkinoilla, mutta onnistuakseen muualla on yleensä oltava iskukykyinen ensin kotimarkkinoilla. Eurooppalaisiin kollegoihin verrattuna säästynemme EU:sta johdetuilta purkutalkoilta, koska ammatin säätely on meillä vähäistä. Pohjoismainen malli saattaa lopulta viedä voiton keskieuropalaisesta, mutta millä hinnalla, se jää nähtäväksi.

Kiitos päättävästä vuodesta jäsenillemme ja yhteistyökumppaneillemme. Ensi vuonna Suomi juhlii 100-vuotista itsenäisyyttään ja SAFA 125-vuotista taivaltaan.

Hyvää joulun aikaa ja uutta vuotta 2017!

Eurooppalaisten arkkitehtien toimintaa kartoittavan ACE:n Sector Studyn 2016 tulokset julkaistaan tammikuussa. Kiitos kaikille vastanneille, raportoitte tuloksista helmikuun au:ssa.

PARAFON-hygienialevyt

PUHDASTA AKUSTIIKKA

PARAFON-hygienialevyt ja listajärjestelmät sopivat esimerkiksi sairaaloihin, puhdastiloihin, uimahalleihin ja ravintoloihin. Kaikkialle, missä tarvitaan vaivatonta puhtaanapitoa ja korroosionkestävyyttä.

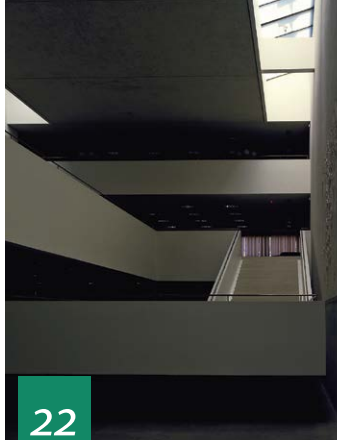
vaimentaa ääntä • kestää kosteutta • heijastaa valoa ja lisää viihtyisyyttä • ei pala

Lue lisää:

PAROC.FI/PUHDASTA-AKUSTIIKKA

22

6

- 3 **PÄÄKIRJOITUS**
Eurooppalainen strategia *Paula Huotelin*
- 6 **HAASTATTELU**
Arkkitehtien ääni lakiuudistuksessa *Pekka Hänninen*
- 10 **PUHEENJOHTAJALTA**
Sujuvammin, nopeammin, vähemmän kestävästi
Leena Rossi
- 12 **TAPAHTUMAT**
Kiinteistöala valmistautuu digiloikkaan *Päivi Virtanen*
- 16 **MAAILMALTA**
16 Paikan henkeä etsimässä *Jonas Malmberg*
20 Globaali tilanne, paikkana Yilan *Jorma Mukala*
- 22 **NÄYTTELYT**
Värikkäämpi, iloisempi, hienostuneempi *Esa Laaksonen*
- 26 **KOLUMNI**
Uutta kohti *Matti Vatiilo*
- 28 **KILPAILUT**
Teollisen historian ja luonnon kohtauspaikka
Ranja Hautamäki
- 32 **JÄSENILLE**
Ammattipäivän antia läheltä ja kaukaa

38

16

- 38 **OPISKELIJAT**
Tulevaisuuden arkkitehtikoulumyyttejä rikkomassa
Santeri Nuotio, Noora Laak
- 42 **LAKITIE TOA**
Työsuhteen olennaisen ehdon muuttaminen *Kari Kannala*
- 44 **ATL**
Väkeviä muutosvoimia *Vesa Juola*
- 46 **MARK**
Havaintoja tiheydestä *Vilja Larjosto*

ILMESTYYS: vko 51
12 numeroa vuodessa
68. vuosikerta
ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFA:n, MARK:n, ATL:n ja
SUM:n uutis- ja tiedotuslehti

JULKAISUJA:
Suomen Arkkitehtiiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448, fax 09 5844 4222
au@safa.fi, au.safa.fi, @au_uutiset

PÄÄTOIMITTAJA:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 040 556 2827

TOIMITUSSIHTEERI:
Anne Haatainen
au@safa.fi, puh. 050 570 4180

Avustaja: Riina Behl
Toimittaja: Päivi Virtanen
Ulkoasu: Anne Haatainen

Paino: Lönnberg Print & Promo

LEHTITILAUKSET JA
OSOITTEENMUUTOKSET:
TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jäsenasiat@safa.fi

ILMOITUSMYYNTI:
Jussi Piha, puh. 044 752 0320
Timo Lepistö, puh. 044 534 9878
etunimi.sukunimi@saarsalo.fi

Ilmoitusaineiston jättöajat:
au.safa.fi

ILMESTYMISSAJAT 2017:

Nro	*Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
1 2017	9.1.	26.1.
2 2017	6.2.	23.2.
3 2017	6.3.	23.3.
4 2017	3.4.	20.4.
5 2017	2.5.	18.5.

*(Ilmoitusvaraukset viikkoa ennen
ja toimitettava aineisto kahta
viikkoa aikaisemmin.)

KANSIKUVA:
Lappeenrannan kaupunginteatteri,
Arkkitehtitoimisto ALA.
Kuva Tuomas Uusheimo.

KUVAT: PIPSA PENTTINEN

KUINKA YKSITTÄINEN RAKENNUSVALVOJA
MÄÄRITTELEE 'VÄHÄISEN ENERGIAN MÄÄRÄN'TAI
'LAAJALTI KATETTAVAN', SAATI TODENTAA NÄMÄ?

Arkkitehtien ääni lakiuudistuksessa

Arkkitehti Kimmo Lylykangas esitteli 9.11.2016 eduskunnan ympäristövaliokunnalle SAFAn asiantuntijalausunnon maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta.

SAFA edustaa ammattikuntaa, jonka jäsenet kantavat pääsuunnittelijoina maankäyttö- ja rakennuslain tarkoitettaman henkilökohtaisen vastuun suunnitelmien laadusta ja yhteensopivuudesta – mikä ei aina ole niin yksinkertaista.

Kimmo Lylykankaan keskeinen viesti arkkitehtikunnalle on, että lain valmisteluprosessi on ollut monipuolinen ja siinä on kuultu laajasti kenttää: Arkkitehtiliiton ääni kuultiin. Laki esitys säilyttäneen mahdollisuuden painovoimaiseen ja luonnonmukaisempaan rakentamiseen, joskin tuloilman suodattaminen asettaa haasteita sen toteuttamiselle. Tuorein lakiesitysversio kiristää koulujen, toimistojen ja liikerakennusten energiankulutusta 20 prosenttia, mutta muiden rakennusten energiankulutusta ei kiristetä käytännössä ollenkaan.

– Tässä tilanteessa tuorein lakiesitysversio on sallivuudessaan mielestäni hyvä. Nollaenergiarakentaminen ei ole sellainen suunta, johon kannattaisi suin päin Suomessa mennä. Nyt muita vaihtoehtoja ei rajata pois. Esimerkiksi aurinkoenergian hyödyntäminen riittävällä hyötysuhteella on metsäisessä Suomessa haasteellista ja sopivien sijoituspaikkojen löytäminen vaikeaa. Kiinasta tuodun paneelin hiilijalanjäljen kuominen on hidasta puuston ympäröimällä pientalotontilla – eikä myöskään ole tarkoituksenmukaista, että uusilta asuinalueilta kaadetaan kaikki paneeleja varjostavat puut, Lylykangas sanoi.

Lylykankaan mukaan talojen kulutuksen leikkaamisen sijaan tehokkaampi vipuvarsivaikutus kasvihuonekaasupäästöihin olisi sähkön- ja kaukolämmöntuotannon päästöjen vähentämisellä. Tämä vähentäisi myös vanhan rakennuskannan päästöjä.

– Toisaalta jos kaikki talot olisivat energiatehokkaita, kivihiilestä luopuminen olisi helpompaa, Lylykangas huomautti.

Mikä on kiristävien määräysten tavoite?

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen taustalla on huoli ilmastomuutoksesta. Energiatehokkuus on nähty EU:ssa yhtenä ratkaisuna ilmastoa lämmittävien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, ja unioni on asettanut tavoitteekseen nollaenergiarakentamisen. ”Lähes nollaenergiarakentamisen” vaatimus perustuu EU:n rakennusten energiatehokkuusdirektiiviin (EPBD).

Direktiivin kansallisesti määriteltävä sisältö on jatkoa suomalaisen rakentamisen säädösohjaukselle. Vuonna 2012 voimaan astuneet määräykset sisälsivät rakenteellisen uudistuksen, jossa rakennusosakohtaisten vaatimusten rinnalle tuotiin kokonaisenergiatarkastelu ja esiteltiin rakennuksen painotettua kokonaisenergiankulutusta kuvaava E-luku. Kokonaisenergiatarkastelu vastaa direktiivin sisältöä.

Päästöjen vähentäminen on kuitenkin monisyinen kysymys.

– Mielestäni energia-asioita perustellaan katteettomasti ilmastonäkökulmalla. Jos rakennuskanta uudistuu kahden prosentin vuosivauhdilla, on uudisrakentamisen energiamääräysten kiristämisellä hidas vaikutus koko rakennuskannan päästöihin, varsinkin kun energiamuotojen kertoimet ovat mitä sattuu. Energia-asiat ovat irronneet alkuperäisestä tavoitteesta – päästövähennyksestä, Lylykangas pohdiskeli.

Määritelmät, kertoimet, hiilitase

Lähes nollaenergiatalon määritelmä on hankala. EPBD-direktiivin mukaan lähes nollaenergiarakennuksella tarkoitetaan rakennusta, jolla on erittäin korkea energiatehokkuus ja jonka tarvittava, lähes olematon tai erittäin vähäinen energian mää-

”

NOLLAENERGIARAKENTAMINEN EI OLE
SELLAINEN SUUNTA, JOHON
KANNATTAISI SUIN PÄIN SUOMESSA
MENNÄ.

rä olisi hyvin laajalti katettava uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla.

– Kuinka yksittäinen rakennusvalvoja määrittelee ”vähäisen energian määrän” tai ”laajalti katettavan”, saati todentaa nämä? Lylykangas kysyi.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa ei esitetä olennaisia muutoksia rakennuksissa tuotetun uusiutuvan energian tarkastelutapaan. Lylykangas pitää tätä perusteltuna ratkaisuna, koska nettonollaenergiarakennuksen hiilitase on ongelmallinen. Rakennuksessa tuotettu ja verkkoon syötetty sähkö voi olla hyvin vähäpäästöistä, mutta verkosta ostettavalla sähköllä voi Lylykankaan mukaan olla suurikin hiilijalanjälki. Kansainvälisten laskentaohjeiden mukaan verkkoon syötettyä energiaa ei huomioida hiilijalanjäljen laskennassa. Nollaenergia on siis eri asia kuin nollapäästöt.

Säädösuudistuksessa energiamuotojen kertoimia muutetaan valtioneuvoston asetuksella. Sen lisäksi, että kertoimet perustuvat nyt primäärienergian tai hiilidioksidipäästöjen sijaan poliittiseen kädenvääntöön, niiden jokainen muutos aiheuttaa ongelmia.

– Kuinka eri vuosina valmistuneita rakennuksia voidaan verrata toisiinsa? Lylykangas ihmetteli.

E-luku ei myöskään ota huomioon eri sähkö- tai kaukolämpöyhtiöiden välisiä eroja tuotetun energian hiilijalanjäljessä. Erot voivat olla suuriakin. Ostoenegian hiilijalanjäljen ottaminen mukaan rakennuksen hiilitaseeseen ohjaisi koko energiantuotantoa vähähiilisempään suuntaan.

Materiaaleille T-luku

Tulevan kehityksen ennakkoinnin puute, esimerkiksi rakennusmateriaalien hiilijalanjälkilaskennan jättäminen pois, on Lyly-

kankaan mukaan menetetty mahdollisuus lakiuudistuksessa. Ennen pitkää rakenteiden hiilijalanjälki tulee mukaan rakennuksen päästötarkasteluun. Rakentajilla olisi ollut paremmin aikaa valmistautua tulevaan muutokseen, jos se olisi ollut mukana edes lakiesityksen rakenteessa.

Tulevaisuudessa materiaalien käyttöä voisi ohjata E-luvun kaltainen tuotevaiheen päästöjä kuvaava ”T-luku”. Ehkä T-luvulla voisi jopa kompensoida E-luvun heikkouksia, eli materiaalivalinnoilla voisi kompensoida esimerkiksi painovoimaisesta ilmanvaihdesta koituvaa lämpöhukkaa. Ero kahden samanlaisen talon rakenteiden hiilijalanjäljissä voi olla moninkertainen, ja hyvin energiatehokkaassa rakennuksessa rakentamisvaiheen hiilijalanjäljen osuus voi olla huomattavasti suurempi kuin käyttövaiheen.

Nykyisellään päarakenteiden hiilijalanjälkilaskennat ovat hankalia. Avoin ja kotimaiseen aineistoon perustuva Suomen ympäristökeskuksen kehittämä SYNERGIA-hiilijalanjälkityökalu on jo hieman vanha, mutta uudemmat vaihtoehdot ovat maksullisia eikä niissä käytettävät materiaalien kertoimet ole avoimesti käyttäjän nähtävissä. Rakennuksen elinkaaren hiilijalanjälkilaskenta vaatii ohjeistusta ja kehittämistä.

Puurakentamista uusi lakiehdotus kyllä haluaa suosia. Massiivipuurakentamisen E-luku on 10–15 prosenttia lievempi rakennustyyppistä riippuen. Myös CLT tulkitaan massiivipuuksi, vaikka sen hiilijalanjälki on esimerkiksi teräsrunkoa suurempi. Hirren hiilijalanjälki on vain kolmanneksen luokkaa CLT:stä.

Alankomaissa säädösohjaus on hyvin salliva: on tietty avaintunnusluku, johon pitää päästä, mutta keinot jäävät rakentajan valittaviksi. Virossa tilanne on päinvastainen: siellä mennään kovaa kyytiä nollaenergiarakentamiseen.

KUKA?

- > Kimmo Lylykangas, syntynyt vuonna 1970.
- > Professori, Uumajan arkkitehtikoulu 2014–2016, opettaja, tutkimuspäällikkö Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitos, puurakentaminen/rakennusoppi 2003–2012.
- > Arkkitehtuuri-toimisto Kimmo Lylykangas vuodesta 1996.
- > Oli ERA17 -työryhmän jäsen, osallistunut lukuisiin kestävän rakentamisen tutkimushankkeisiin tutkijana ja ohjausryhmän jäsenenä sekä toiminut useiden arkkitehtuurikilpailujen tuomaristossa.
- > Julkaisuja mm. Lylykangas, Lahti & Vainio: *Ilmastotavoitteita toteuttava asemakaavoitus*. Aalto-yliopisto 2013.

Visio hukassa

Vision ja tulevaisuuden ennakkoinnin puute on Lylykankaan mukaan lakiesityksen suurin heikkous. Kaikesta huolimatta kieputaan melko paljon energiatehokkuuden ympärillä. Säädösohjauksella ei ole puututtu luonnon monimuotoisuuden hupenemiseen tai muovien kerääntymiseen valtameriin. Ne ovat vähintään yhtä vakavia ympäristöuhkia kuin ilmastomuutos.

Uusi ehdotus maankäyttö- ja rakennuslaiksi ei Lylykankaan mielestä pureudu syvemmin kestävyYTEEN. Kodinkoneita pyritään ohjaamaan pitkäikäisempään suuntaan, mutta miten on talojen laita? Pitäisikö haavoittuva ja lyhytikäinen talotekniikka erottaa kestävästä ja pitkäikäisestä rungosta? Ainakin tekniikan korjaaminen ja muokkaaminen tulisi voida tehdä niin, ettei runkoa tarvitse purkaa. Entä onko viisasta käyttää korjausrakentamiselle samoja energiatavoitteita kuin uudisrakentamiselle – samalla ehkä tuhotaan talot peruuttamattomasti?

SAFA piti lausunnossaan tärkeänä, että suomalaista rakentamista ei ohjata määräyksillä yhdenlaiseen muottiin. Säädösten tulisi sallia jatkossakin rakennusperinteestä tuttujen, pitkäikäisten ja varmatoimiseksi tiedettyjen ratkaisujen käyttäminen. Lisäksi uudessa ympäristöystävällisessä rakentamisessa on pitkään jatkunut suuntaus, jossa kestävä kehityksen mukaiseen rakentamiseen etsitään vastausta yksinkertaisista ja luonnonmukaisista ratkaisuista monimutkaistuvan tekniikan sijaan.

Toivottavasti SAFAn ääni kantaa.

Pekka Hänninen

Marras-joulukuussa puheenaiheeksi nousi – kenties viimeisen kerran – Guggenheim Helsinki -hanke. Museohanke kaatui Helsingin kaupunginvaltuustossa, ja aiheesta Radio 1:ssä keskustelivat seuraavana aamuna apulaiskaupunginjohtaja **Ritva Viljanen** ja **Arkkitehti-lehden** päätoimittaja **Jorma Mukala**. Myös vanhan korjaaminen ja perinnerakentaminen sai loppuvuonna näkyvyyttä. Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin saanutta **Seija Hirvikalliota** haastateltiin *Aamulehdessä* pitkästä urasta Tampereen keskustan rakennusten restauroinnin parissa. Arkkitehtuurin valtionpalkinnon pokkasi puolestaan perinnerakentamiseen erikoistunut Arkkitehtitoimisto Livady.

Aamulehti uutisoi 1.12. otsikolla *Tätä arkkitehtia saamme kiittää kauniista keskustasta: "Tamperealaiset eivät kritisoineet lainkaan"*: "Arkkitehti Seija Hirvikallion, 60, ansio luettelo voisi yhtä hyvin olla lista Tampereen kauneimmista rakennuksista. Hän on tehnyt upean, 30-vuotisen työuran Tampereen keskustan historiallisten rakennusten restauroinnin parissa. 'Se on ihmeellistä, että tamperealaiset eivät ole kritisoineet lainkaan töitäni. Eikä päättäjiä ole mollattu, vaikka rahaa projekteihin on uponnut', Hirvikallio naurahattaa. Kaupunkilaisten ohella Hirvikallion elämäntyöstä on vakuuttanut tasavallan presidentti ja ritarikunnat. Niinpä itsenäisyyspäivänä hänet palkitaan Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkillä."

Yle Radio 1:n Ykkösaamu-ohjelmassa 1.12. käsiteltiin Guggenheim Helsinki -museohanketta: "Välitin itse ottamasta jyrkkää kantaa asiaan suuntaan tai toiseen. Helsingin kaupungin rantojen kehittäminen jatkuu Guggenheim-hankkeen kaatumisesta huolimatta. Hankkeen ympärillä käyty keskustelu osoitti kuitenkin sen, että kulttuurihankkeet herättävät selvästi enemmän tunteita kuin monet mitaluokaltaan paljon suuremmat mutta tavanomaisemmat hankkeet, vaikkapa siltahankkeet. On kuitenkin uusi ilmiö, että yksityisellä rahalla kehitetään kaupunkia ja kulttuuria. Suunta varmasti jatkuu, koska kaupungit kilpailevat keskenään yhä enemmän", Jorma Mukala sanoo.

Helsingin Sanomat uutisoi 7.12. otsikolla *Valtionpalkinnon saaneet arkkitehdit kumoavat tutut rakennusmyytit*: "'Arkkitehtitoimisto Livadyn työ on valtavirrasta poikkeavaa, eettistä ja historiaa kunnioittavaa', palkintoperusteissa kerrotaan. Vuosien varrella Livadyn arkkitehdit ovat käyneet lävitse satoja rakennuksia selvittääkseen menneiden aikojen rakennustapoja. Livadyn arkkitehtiosakkaita ovat **Marko Huttunen**, **Pasi Kolhonen**, **Panu Lehtovuori**, **Juulia Mikkola**, **Mikko Mälkki** ja **Lauri Saarinen**. Livadyn vuonna 1994 perustaneet Huttunen ja Saarinen hankkivat myös restaurointimestarin nimikkeet. 'Se oli pahinta laman aikaa. Uskoimme, että tekemällä oppii. Siihen aikaan Suomessa ei oikein edes tiedetty, miten vanhat rakennukset oli ylipäättään tehty, työkalujakin täytyi etsiä', kertoo Saarinen."

SISÄLTÖIHIN OLI SITOUDDUTTU
POLIITTISESTI JO AIEMMIN.
TÄMÄKÖ ON LAKIEN
LAATIMISEN TULEVAISUUS
UUDISTUSTEN SUOMESSA?

Sujuvammin, nopeammin, vähemmän kestävästi

SAFAn ensimmäinen Ammattipäivä keskittyi muuttuvaan lainsäädäntöön. Muutosten käsittely ennakoivasti, ei vasta niiden voimaan tultua, sai jäsenistöltä paljon kiitosta.

Laajin lakimuutos, kaavoituksen ja rakentamisen sujuvoitamispaketti, eteni jo eduskunnan keskusteluihin. Lakiehdotuksesta jätettiin erisuuntaisia lausuntoja. Elinkeinoelämän toimijat pitivät muutoksia pääosin kannatettavina mutta sujuvoittamista koskeviin tavoitteisiin nähden riittämättöminä. Lausunnoissa todettiin esimerkiksi, että esityksessä ei ole tarkasteltu kasvavien kaupunkiseutujen tarpeita ja asunto- ja täydennysrakentamisen edellytysten parantamista.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto piti ehdotuksia kannatettavina mutta ei riittävinä muun muassa päätösprosessien keston lyhentämisen suhteen. Kuntaliitto ja kunnat kritisoivat etenkin kaupan laatuun ja kokoon liittyvien asemakaavamääräysten antamiseen valtuuttavan lain pykälän kumoamista. Osa maakuntien liitoista ei kannattanut vähittäiskaupan suuryksikön koon nostoa 2 000:sta 4 000:een kerrosalaneliömetriin.

Korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet suhtautuivat varauksellisesti tai kielteisesti ELY-keskuksen valitusoikeutta koskeviin muutoksiin. Samaa mieltä oli myös SAFA, joka kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että asiantuntijoiden valitusoikeuden rajaaminen saattaa heiken-

tää modernin arkkitehtuurin säilymisen edellytyksiä. Kaupan sijainninohjaus ja asemakaavamääräyksillä ohjaamisen keinot eivät tällä lainmuutoksella selkiydy. Kaavojen hyväksymisen päätösvalan delegointi ei saa johtaa demokratiavajeeseen.

Etenkin ympäristö- ja luontojärjestöt vastustivat ehdotettuja muutoksia. Ehdotettujen muutosten katsottiin muun muassa heikentävän tai vaarantavan ympäristön tilaa ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksia sekä siirtävän valtaa kaavoituksessa yleiseltä edulta yksityisille, valtiolta kunnille ja kansalaisilta yrityksille.

Lain esitöitä teki ryhmä, jossa olivat painotetusti edustettuina elinkeinoelämän etujärjestöt. Ammattitaitoisten ja kokeneiden lausujien argumentit eivät johtaneet lakiehdotuksessa minkäänlaisiin muutoksiin. Sisältöihin oli sitouduttu poliittisesti jo aiemmin. Tämäkö on lakien laatimisen tulevaisuus uudistusten Suomessa?

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** on sittemmin ääneen lausunut, että ministeriö käynnistää maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen. Useita tähän liittyviä selvityksiä on jo käynnissä. Asemakaavalaki (1931), rakennuslaki (1958) ja maankäyttö- ja rakennuslaki (1999) saavat seuraajan.

*Leena Rossi
SAFAn puheenjohtaja*

NKS#7 North Calotte Symposium

23.-24.2.2017 Rovaniemi, Finland

ARCHITECTURE MATTERS:

PAAVO LIPPONEN, Former Prime Minister of Finland,

AARO ARTTO, APRT Oy, EMMA JOHANSSON, Studio Puisto Oy, VESA OIVA, AOA Oy, ILKKA SALMINEN,
Verstas Architects Oy, HANS MURMAN, Murman Architects AB, HEIDI BJØRU, Tromsø municipality

Lapin SAFA, L-S SAFA, Pohjanmaan SAFA, Sveriges arkitekter Övre Norrland, Nord-Norges Arkitektforening

SAFA

Hosted in collaboration with Arctic Design Week 2017 (City of Rovaniemi, Rovaniemen Kehitys Oy and University of Lapland)

”

TAVOITTEENA ON TEHDÄ HELSINKI-
TALLINNA-ALUEESTA POHJOIS-
EUROOPAN NOPEIMMIN KASVAVA
TALOUSALUE. – PETER VESTERBACKA

Kiinteistöala valmistautuu digiloikkaan

Kiinteistö- ja rakentamisalan vuotuinen KIRA-iltapäivä sai kuulijat miltei digihuuman pauloihin. Kahteen tuntiin puristetun seminaariosuuden kiinnostavinta antia olivat nuorten kira-akatemiaisten videopitchit tulevaisuuden kaupunkiympäristöjä palvelevista liiketoimintaideoista. Lisälöylyä kiukaalle heitti visionääri **Peter Vesterbacka** nostatuspuheessaan.

Parhaan liiketoimintaidean tittelistä kisasi neljä joukkuetta, jotka olivat kehittäneet kimpakyytipalvelu Catcherin, kiinteistöalan joukkorahoituspalvelu Kuution, taloyhtiöiden palvelu- ja yhteisöalustan Minun yhtiöni, toimitilojen Airbnb:ksi tähtäävän Mushrooming-toimitilapalvelun sekä pysäköinti-sovellus Parourin.

Hieman paradoksisesti äänestystä ei saatu vietyä loppuun tilaisuudessa, koska tietoverkon kapasiteetti ei kestänyt satoja samanaikaisia äänestyksiä. Digiloikassa on siis vielä mutkia matkassa. Äänestys uusittiin palautekyselyn yhteydessä, tietoa voittajasta odotellaan.

Sähköistäminen säästää rahaa

KIRA-neuvottelukunnan puheenjohtaja **Vesa Immonen** hämästeli puheenvuorossaan sitä, miten nopeasti kiinteistö- ja rakentamisalan digitalisaatio on lähtenyt käyntiin. Vauhdittajana on toiminut tänä syksynä käynnistetty alan yhteinen KIRA-digi-hanke, joka on saanut hallituksen kärkihankkeen statuksen. Rohkea oli myös Immonen loppukaneetti:

– Rakli valmistelelee parhaillaan tahdonilmausta, jonka mukaan vuonna 2020 kaikki kiinteistö- ja rakentamisalan yhteiset dokumentit valmistellaan, kommentoidaan, hyväksytään, arkistoidaan sekä jaellaan sähköisesti. Pelkästään allekirjoitusprosessin sähköistäminen tuo alalle vuosittain miljoonahyödyt. Toimintamallit ovat mullistumassa!

Trendejä luovimassa

Tilaisuuden arkkitehtipuheenvuoro kuultiin tänä syksynä ensimmäiseksi Helsingin kaupungin muotoilujohtajaksi valitulta **Anne Stenrosilta**.

– On selvää, että elämme valtavan kaupunkikulttuurin murroksen keskellä. Muotoilujohtajana pyrin hahmottamaan kaupunkimme kokonaiskuvaa kaupunkilaisen näkökulmasta

sekä tulevaisuuden uhkia, mahdollisuuksia ja ratkaisumalleja ongelmiin, Stenros kertoi.

– Kaupungin käynnissä olevaan strategiseen muutokseen tuon muotoilijan ja arkkitehdin näkemystä. Apuna on muun muassa skenaariotyöskentely, jossa luodetaan kaupunki-elämän trendejä. Tällaisia ovat esimerkiksi kaupunki verkostomaisena kansalaisalustana, smart city -trendi sekä 'maailma kahvilana' -suuntaus, jossa koko kaupunki toimii kansalaisille sekä näyttämönä että työskentelypaikkana eli toimistona. Osa näistä trendeistä on jo kovaa vauhtia toteutumassa, osa pikemmin tulevaisuutta.

Kiinnostava oli myös visio uudenlaisesta, jo käynnissä olevasta muotoiluaktivismista. Aktivismi toteutuu esimerkiksi palvelumuotoilussa: palvelumuotoilu on aina rajanvetoa ja sen vuoksi luonteeltaan poliittista. Olisiko arkkitehteillakin sauma pitkästä ajasta, sitten 1970-luvun, heittäytyä mukaan uuden aktivismin aaltoon?

Tunnelilla talouskasvuun

KIRA-digi on jo ottanut konkreettisia muotoja erilaisina kiinteistöihin, energiansäästöön ja liikkumiseen liittyvinä soveluksina ja start up -yrityksinä. Tekesin Fiksu kaupunki -ohjelma on ollut viemässä suomalaista smart city -osaamista maailmalle. Ulkomaisilla messuilla on voinut kulkea rinta rottingilla:

– Suomalaiset sovellukset ja hankkeet kuuluvat ehdottomasti kärkikaartiin. Emme ole ykkösiä vielä, mutta ehdottomasti menossa hyvään suuntaan, ohjelmanpäälikkö **Karin Wikman** vakuutti.

Angry Birds -pelin ja Slush-tapahtuman maailmanmaineeseen vienyt **Peter Vesterbacka** on aina uskaltanut ajatella isosti. Viimeisin aluevaltaus löytyy hieman yllättäen rakentamisen alalta.

– Minä ja muutama kaverini olemme päättäneet rakentaa Tallinnan ja Helsingin yhdistävän merenalaisen tunnelin, joka tulee yhdistämään kaupungit noin 20 minuuttia kestävällä junayhteydellä.

Tunnelihankkeen esiselvitys on nyt tehty, ja rahoitus, vaatimattomat 15 miljardia euroa, on päätetty hankkia Kiinasta. Viiden vuoden päästä tunnelin pitäisi olla jo toiminnassa.

– Tavoitteena on tehdä Helsinki-Tallinna-alueesta Pohjois-

KAUPUNGIN KÄYNNISSÄ OLEVAAN
STRATEGISEEN MUUTOKSEEN TUON
MUOTOILIJAN JA ARKKITEHDIN
NÄKEMYSTÄ. – ANNE STENROOS

Euroopan nopeimmin kasvava talousalue. Reitin keskikohtaan nousee Saari, noin neliökilometrin kokoinen viihdealue, josta kaavailimme Pohjolan suurinta viihdekeskusta. Päätepysäkinä on Helsinki-Vantaan lentokenttä ja välipysäkinä Otakaaren alue, johon kokoamme Silicon Valleyn vertaisen start up -keskittymän, Vesterbacka kertoi hengästyttävistä suunnitelmistaan.

Kunnianhimoinen on myös KIRA-digi-hankkeen tavoite: nostaa Suomi kiinteistö- ja rakentamisan digitalisaation kärkimaaksi. Ensimmäinen hankehaku on päättynyt, seuraava alkaa jo vuodenvaihteessa. Nyt on siis aika hieroa älynystyröitä, verkostoitua ja ryhtyä innovaatiohommiin!

Päivi Virtanen

KIRA-digi-hankehaku taas tammikuussa

Ensimmäinen KIRA-digi-kokeiluhankkeiden hakukierros päättyi marraskuussa. Hakemuksia tuli 49 kappaletta, ja ne kilpailevat 80 000 euron rahoitussummasta. Rahoitettavat kokeiluhankkeet valitaan 9.12.2016. Yhteinen aloitustilaisuus valittujen hankkeiden toteuttajille järjestetään 20.12.2016.

Seuraava hakukierros aukeaa tammikuun alussa ja on auki kuukauden. Hakukierroksia tulee tämän jälkeen vielä neljä vuosien 2017–2018 aikana.

Kesällä 2016 alkanut KIRA-digi-hanke on osa hallituksen julkisten palveluiden digitalisoimisen kärkihankeita. Hanke kestää vuoden 2018 loppuun. Kiinteistö- ja rakentamisala on ensimmäinen toimiala, jolla alan toimijat ja keskeiset viranomaiset kirittävätkin yhdessä koko toimialan digitalisaatiota.

Laaja skaala hankkeita

KIRA-digi-kokeiluhankkeilla vauhditetaan kiinteistö- ja rakentamisan muutosta ja luodaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Kokeiluhankkeet voivat saada enimmillään 40 prosenttia tukea, eli omarahoitusosuus on vähintään 60 prosenttia. KIRA-digi-hanke rahoittaa kokeiluja yhteensä 4,4 miljoonalla eurolla vuosina 2016–2018. Hanketta toteuttavat yhdessä Kiinteistö- ja rakentamisfoorumi ja siihen kuuluvat 14 yhteisöä sekä kunnat ja ministeriöt.

Kokeiluhankkeita voivat esittää sekä yritykset että yhteisöt. Kokeiluohjelman soveltamisalana on rakennettu ympäristö ja rakentaminen, johon kuuluu muun muassa suunnittelu, kaavoitus, lupaprosessit, rakentaminen, rakennusperintö, talotekniset järjestelmät, kiinteistönpito, kiinteistöliiketoiminta ja isännöinti, liitokset infraan ja energiatehokkuuteen sekä palvelutuottajat.

Kokeiluhankkeiden teemoja on viisi: tieto, palvelut, vakiointi, asioiden tai esineiden internet sekä toimintamallit.

Hakujulistus, yksityiskohtainen tukiohjelma sekä hakulomakkeet löytyvät sivulta www.kiradigi.fi.

Opetus- ja kulttuuriministeri **Sanni Grahn-Laasonen** (vas.) jakoi valtionpalkinnot. Arkkitehtuurin valtionpalkinnon vastaanottivat (vas. alkaen) **Juulia Mikkola**, **Lauri Saarinen**, **Marko Huttunen**, **Mikko Mälkki**, **Panu Lehtovuori**, **Pasi Kolhonen** ja **Netta Böök**.

Arkkitehtuurin valtionpalkinto

Arkkitehtitoimisto Livadylle

Opetus- ja kulttuuriministeri **Sanni Grahn-Laasonen** jakoi valtionpalkinnot keskiviikkona 7.12. Helsingissä. Arkkitehtuurin valtionpalkinnon sai Arkkitehtitoimisto Livady.

Arkkitehtitoimisto Livadyn työ on valtavirrasta poikkeavaa, eettistä ja historiaa kunnioittavaa. Vuonna 1994 perustettu toimisto tunnetaan perinteisten puurakennusmenetelmien elvyttämisestä, alaan liittyvien työmenetelmien kehittämisestä, opetuksesta ja omakätisestä toteutuksesta.

Livadyssa perinnekorjaamiseen olennaisesti liittyvät rakennus- ja kulttuurihistoriaselvitykset on nostettu korkealle tasolle, esimerkkinä urauurtava työ keskiaikaisten kirkkojen puisien kattorakenteiden tutkimuksessa ja korjaamisessa. Histo-

riallisesti merkittävien ympäristöjen kehittämiseksi Livady on laatinut laajoja konseptisuunnitelmia ja korjaustapaohjeita.

Livadyn kaupunkisuunnittelu perustuu lähtökohtien huolelliseen kartoittamiseen ja niiden pohjalta syntyvään tulevaisuuteen tähtäävään suunnitteluun.

Merkittävää **Marko Huttusen**, **Pasi Kolhosen**, **Panu Lehtovuoren**, **Juulia Mikkolan**, **Mikko Mälkin** ja **Lauri Saarisen** johtaman toimiston työssä on rohkeus, monialaisuus ja työn erinomainen laatu.

Arkkitehtuurin valtionpalkinnon myöntää valtion arkkitehtuuri-, muotoilu- ja ympäristötaidetoimikunta. Kukin vuosikautta myönnettävä valtionpalkinto on 13 500 euroa.

”

OLEN NOIN 15 VUODEN AJAN
VIETTÄNYT VUOSITTAIN VUOKON
LOMAN KÄVELLEN EUROOPAN
RANTAVIIVAA POHJOISESTA
TANSKASTA ETELÄÄN. KÄVELLESSÄNI
OIKEA JALKANI ON AINA MEREN
PUOLELLA.

Paikan henkeä etsimässä

Norjalainen arkkitehti-kirjailija Bjørn Berge saapui Suomeen julkistamaan tuoreen kirjansa *Kartalta kadonneet*. Omaperäisen kirjan käännösoikeudet on myyty jo kymmenen maahan.

Olet saapunut Suomeen kirjasi vuoksi, mutta ilmeisesti olet ensisijaisesti arkkitehti?

– Ehdottomasti. Suunnittelemme parin hengen Gaia Lista -toimistossamme aktiivisesti koulujen kokoluokkaa olevia ja pienempiä rakennuksia, ja suuremmissa hankkeissa teemme yhteistyötä muiden toimistojen kanssa.

Erityisosaamisemme ovat ekologisessa rakentamisessa sekä painovoimaisessa ilmanvaihdossa ja siihen liittyvissä ratkaisuisissa. Laajimmin tunnettu kirjani lienee *The Ecology of Building Materials*: sitä käytetään myös oppikirjana, ja siitä on otettu jo toinen painos.

Olemme olleet aktiivisia myös rakennusfysiikan saralla. Julkaisimme pari vuotta sitten tutkimuksen *Absolute Passive Energy Design* puurakenteiden hygroskooppisista eduista, ja olemme pyrkineet muutoinkin ekologiseen ja kestäväan rakennustapaan. Saavutamme hyvin nykyiset passiivitalojen energiankulutuksen lukemat – vaikkei niitä käytössä olevilla laskentatavoilla tunnistetakaan.

Toimistossamme on juuri nyt ehkä liikaakin töitä, sillä vuodenvaihteessa painovoimainen ilmanvaihto tulee norjalaisissa rakennusmääräyksissä mahdolliseksi. Olen saanut epätoivoisia yhteydenottoja ja useita tilauksia, joiden lupien taivoteaikatauluna on vuodenvaihte. Olemme koettaneet vaikuttaa määräyksiin monien kanssamme samoin ajattelevien arkkitehtien kanssa. Arvelen, että onnistuimme lykkäämään näitä muutoksia ainakin kymmenellä vuodella, mutta ilmanvaihtokoneellisuus on osoittautunut liian suureksi vaikuttajaksi.

Oma taloni Listassa, Etelä-Norjassa on ainakin osittain peräisin 1700-luvulta. Rakennusmateriaaleina on käytetty useiden laivanhylkyjen puutavaraa, ja osa laivoista on haaksirikkoutuessaankin jo ollut hyvin iäkkäitä. Se tuo aivan omanlaisensa lisän rakennuksen henkeen – ja ylläpitoon.

Olet innokas keräilijä, ja Kartalta kadonneet -kirjassasi olet lähestynyt erilaisia paikkoja ja aikoja nimenomaan postimerkkien avulla. Ovatko harrastukset vastapaino työllesi?

– Voisin silti sanoa, että uteliaisuus on tärkein harrastukseni. Postimerkkikokoelma on yksi keinoistani tutkia maailmaa ja valloittaa sitä rauhanomaisesti. Arviolta noin tuhat maata tai valtiota on julkaissut postimerkkejä ensimmäisen postimerkin jälkeen, Englannin Black Penny -merkin vuodelta 1840. Olen erityisen kiinnostunut niistä maista, jotka ovat unohtuneet. Historiaa kirjoitetaan yleensä voittajien näkökulmasta.

En koe, että *Kartalta kadonneet* olisi jotakin työstäni poikkeavaa, vaan se on nimenomaan arkkitehdin tekemä kirja. Olen siinä **Christian Norberg-Schulzin** jalanjäljillä paikan hengen etsimisessä. Postimerkit ovat todella olleet noissa unohdetuissa paikoissa, ja ne saattavat olla ainoita niistä jäljellä olevia konkreettisia todistajia. Postimerkin taite tai repeämä ei minua haittaa, ja saatan joidenkin filatelisten kauhuksi hypistellä, haistella ja jopa maistella löytämiäni postimerkkejä. Ne ovat minulle kuin Harry Potter -kirjojen porttiavaimia, taiottuja ehkä arkipäiväisiä esineitä, joita aistimalla pääsen toiseen paikkaan ja aikaan.

Olen myös etsinyt silminnäköjien kirjoituksia noista unohdetuista maista. Aika monessa tapauksessa nämä maiden rakentamisen hankkeet ovat miehistä pullistelua ja voimannäyttöä – ehkäpä keino tehdä vaikutus naisiin. Niistä on sitten naisten kirjoittamia kuvauksia. Toisinaan olen tavoittanut myös ruokareseptejä ja koettanut päästä niiden kautta kokemaan paikkoja.

Valitsin kirjaani viisikymmentä ajallisesti ja sijaintinsa kannalta erilaista hanketta. Yhteistä näille on se, ettei paikallisten asukkaiden tarpeita lainkaan huomioitu – rajojen vetäminen oli heille aina haitaksi, vaikkei varsinaisia sota- tai sortotoimia olisikaan kohdattu.

Yhtenä innoittajani on 1960-luvun situationistien ajatus paikkojen tutkimisesta ja hahmottamisesta intuitiivisesti, ikään kuin ajelehtimalla ilman matkaoppaita ja omien aistien varassa. Olen noin 15 vuoden ajan viettänyt vuosittain viikon loman kävellen Euroopan rantaviivaa pohjoisesta Tanskasta etelään. Kävellessäni oikea jalkani on aina meren puolella.

Kävelen aamusta iltaan, enkä tutustu turistikohteisiin tai nähtävyyksiin – en edes ajattele juuri mitään. Tavoitan paikko-

jen tunnelmaa ja havainnoin luontoa, merta ja ympäristöä kaikilla aisteillani. Otan myös joka päivä tasan kello 12 neljä valokuvaa: yhden tulo- ja menosuuntiin sekä yhden kummallekin sivulle.

Seuraavalla kerralla palaan edellisen retken päättämispisteeseen ja jatkan siitä. Rantaviivaa riittää kannaltani loputtomasti. Olen nyt menossa Ranskan länsirannikon eteläosassa.

Millaisia ajatuksia sinulla on arkkitehtuurista – ekologisuu- den ohella?

– Arvostan hyvin suunniteltua ja tavallaan anonyymia arkkitehtuuria. Suunnittelemme pienehkön kokoluokan kohteita, ja yleensä ne täydentävät olevaa rakennettua ympäristöä. Tavallisten asuinrakennusten on oltava huolellisesti ja harkitusti suunniteltuja, mutta niiden on mielestäni sopeuduttava paikkaansa.

Suuret julkiset rakennukset voivat olla ikään kuin yksittäisiä rakennuksia ja kerätä huomiota – vaikkapa taidemuseon tai kaupungintalon sopiikin erottua. Mutta asuinrakennukset luovat kaupungin osallistumalla ympäristöönsä tasapainoisesti yhtenä muiden joukossa. Tässä on mielestäni yksi nykyrakentamisen tärkeistä kysymyksistä.

Jonas Malmberg

*Lisätietoa muista julkaisuista ja tutkimuksista:
www.gaiaarkitekter.no/gaia-lista.*

KUKA?

- > Bjørn Berge, syntynyt vuonna 1954.
- > Valmistui arkkitehdiksi Oslossa vuonna 1981.
- > Työskentelee parin hengen aktiivisessa toimistossa, joka kuuluu Gaia arkitekter -yhteenliittymään.
- > Lukuisia julkaisuja arkkitehtuurista – viimeisin teos *Kartalta kadonneet* tosin on historiaan painottuva tietokirja.
- > Asuu Etelä-Norjan Listassa kylässä, missä asuu muutamia kymmeniä asukkaita, joista kaksi on arkkitehteja.

Kadonneita maailmoja – ja haaveita

Ulkoasultaan kaunis kirja yhdistelee kadonneita valtioita, filateliaa ja tarinoita imperialismista, siirtolaisuudesta, sotimisesta ja unelmista.

Mikäli haluaa perehtyä arkkitehtuurialan kirjallisuuteen, voi lukea arkkitehti-kirjailija **Bjørn Bergeltä** teoksen *The Ecology of Building Materials*. Kyllä Bergeä voi suomeksikin lukea, mutta silloin aihepiiri lähestyy historiaa: hänen tuore kirjansa *Kartalta kadonneet* on – sanoisin ko – tolkuton.

Kirja heijastelee kaikuja viidestäkymmenestä kerran olemassa olleesta mutta sittemmin syystä tai toisesta kadonneesta maasta. Kenties juuri tällaista kerrontaa tarvitaan nykymaailmassamme, jossa kaikista sote-uudistuksista, yt-neuvotteiluista, brexiteistä ja muista jyttyistä huolimatta asiat ovat enimmäkseen hyvin.

Bergen koostamissa kadonneiden valtioiden hankkeissa usein kuolee paljon väkeä sotiin, nälkään ja tauteihin, ja idealistinen puuha vähintäänkin kuivuu kasaan. Toisinaan maista jää jäljelle jotakin, kuten Kiautšoun (1898–1914) tapauksessa arvostettu olutmerkki. Joskus jäljelle on jäänyt ainoastaan nuhjuisia postimerkkejä. Näitä paikoissa todella käyneitä artefakteja Berge on kerännyt ja tavoitellut niiden avulla kiehtovasti paikkojen henkeä.

Suomea lähin kohde kirjassa on Itä-Karjala (1922). Rivakalla historian ja filatelian tulkinnallaan Berge nivoo yhteen muiden muassa **Gallén-Kallelan**, **Svinhufvudin**, **Sibeliuksen** ja **Hiltelin**. Samaan syssyyn **Bobi Sivénin** henki on asetettu nykyisen hallituspuolueemme, perussuomalaisen, ylle. Berge arvelee hienon karhuaiheisen postimerkkinsä olevan aito mutta Uhtuan leiman olevan liian siisti väärennös.

Jatkoin kirjan jalanjäljillä ja tongin yläkaapista Suomen suuriruhtinaskunnassa 1890-luvulla sekä Virossa 1920-luvulla ilmestyneitä postimerkkejä. Onneksemme nämä eivät ole Bergen kadonneiden maiden merkkejä – ainakaan tänään.

Mainio kirja on kollaasi tai postmoderni taideteos. Bergen mukaan se on joukko iltasatuja prinsseineen, prinsessoineen ja suurine haaveineen, ei historiantutkimusta tai varsinkaan matkaopas. Näkemykseen voi kernaasti yhtyä.

Jonas Malmberg

Bjørn Berge: Kartalta kadonneet – 1800- ja 1900-luvun unohdetut maat. Art House 2016. 236 sivua.

Ajanjakso

1950

Maa

ETELÄ-MOLUKKIEN TASAVALTA

Asukasluku

1 090 000

Pinta-ala

46 914 km²

Gyptone on tuonut markkinoille uutuu-
den, **Gyptone Quattro 70 -akustiikka-
levyn**. Uusi pieni reikäkuvio tarjoaa
huomaamattoman ja rauhallisen reikä-
kentän. Gyptone Quattro 70 -levyjä on
saatavilla moduulilevyinä reunamu-
odoilla A, E15 ja D2 ja esimerkiksi akusti-
seen seinään sopivana BIG Quattro 71
-levynä. Mikäli käytävät halutaan teh-
dä kokonaan ilman ripustuksia, sarjaan
kuuluu myös Plank-käytävälevy.

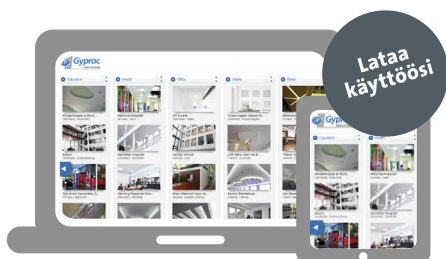
Monimuotoinen Gyptone-akustiikkalevy

Gyptonen akustiset kipsilevyt ovat jo pitkään olleet moni-
käyttöisiä erilaisten tilojen äänenvaimennuksessa. Nyt moni
tietää jo senkin, että tuotteet tarjoavat hyvän sisäilmaston
ja ratkaisun pitkän iän. Tuoteuutuudet ja hyvät kokemukset
aiemmissa kohteissa vahvistavat tuotteiden käyttöä jatkossa.

Yksi viime aikojen merkittävimmistä Gyptone-alakattokoh-
teista on Kuopion yliopistollinen sairaala, jossa suunnittelija
kertoi valinneensa Gyptone-tuotteet yhtenäisen näyttävän
pinnan, helppohoitaisuuden ja pitkän elinkaaren vuoksi.

Valinnan vapautta suunnittelijalle tuovat Gyptone-levyjen
monet eri reikämuodot. Monitoimisuutta edustavat uudet
D2-piilokiinnityslevyt ja vain 300 mm leveät Xtensiv-
levyt. Näitä uusia malleja voi soveltaa kaikenlaisten tilojen
näyttäviin auloihin tai vaikka vain hotellihuoneiden sisään-
tulo-osaan.

Jälkikaiunta-ajat vaikuttavat henkilökunnan hyvinvointiin,
joten akustiikkaratkaisuihin kannattaa kiinnittää huomiota.
Gyptone-tuotteet tarjoavat mahdollisuuden jälkikaiunta-
ajan suunniteltuun hallintaan.

**Katso lisää
referenssikohteita:**
Gyptone Acoustic Ceilings and Walls
Lataa inspiroiva sovellus iPadille tai selaa kuvia
osoitteessa gallery.gyproc.com

Teräsrakenteinen katos mahdollistaa tapahtumien järjestämisen ulkona kaupungin keskustassa ja toimii myös kulttuurikeskuksena.

Globaali tilanne, paikkana Yilan

Taiwanilaisen arkkitehdin Sheng-Yuan Huangin kiinnostava näyttely *Making Places* sai pohtimaan globalisoituvan arkkitehtuurin ulottuvuuksia.

Usein viitattaessa ”globaaliin tilanteeseen” tarkoitetaan toimistoja, joilla on suunnittelutöitä eri puolille maailmaa. Pohjoismaissa esimerkiksi toimistot BIG, Henning Larsen ja Snøhetta tekevät tässä mielessä globaalia arkkitehtuuria. Sheng-Yuan Huangin toimisto Fieldoffice on tämän akselin toisessa päässä. *Making Places* -näyttely kertoo kuvin, piirustuksien, pienoismallein ja videoin globaalin tilanteen paikallisesta tulkinnasta. Fieldoffice työskentelee puolen miljoonan asukkaan Yilanissa. Suunnittelukohteet sijoittuvat Yilaniin ja ympäröivään provinssiin. Paikallisuus, työskentely suurten keskusten ulkopuolella periferiassa eli lokaali toimin-

ta on Huangin tietoisesti valitsema lähtökohta. Myös pyrkimys työskennellä mahdollisimman laajasti käyttäjien kanssa kuuluu hänen ideologiaansa.

Huang perusti toimistonsa Yilaniin vuonna 1994 ja aloitti aktiivisen vaikuttamisen. Hän suunnitteli aluksi pieniä parannuksia kaupunkitilaan. Vähitellen yhteistyökyky ja taidot huomattiin, syntyi luottamusta ja uusia tehtäviä tuli suunniteltavaksi. Fieldofficen kaupunkitilaa kehittäviä töitä on lukuisia, ja ne ovat hyvin eriluonteisia. Monipuolisuudesta kertovat uuden jalankulkuväylän hahmottelu kaupunkirakenteeseen, laaja puistoalue, jonka osana toteutettiin myös toiminnallinen kulttuurikeskus, sekä tulvivan joen ranta-alueen muuttaminen virkistyskäyttöön kävelyreitteineen ja -siltoineen.

Fieldofficen arkkitehtuuri lähtee paikallisuudesta. Toisaalta kansainväliset vaikutteet näkyvät. Luodong-kulttuurikeskus – suuri katos ja sen alla risteävät volyymit ja kulkutasot – tuo

Making Places -näyttely Alvar Aalto -museossa Jyväskylässä.

KANSAINVÄLISET VAIKUTTEET OVAT
SUODATTUNEET PERSOONALLIS-
PAIKALLISESTI JA MUODOSTUVAT
SITEN OMAPERÄISEN
ARKKITEHTUURIN AINESOSIKSI; KYSE
EI OLE KLISEIDEN KOLISTELUSTA.

mieleen dekonstruktivismiin konstit. Hautausmaa-projektin kaarevien pintojen betonisilta linkittyä **Zaha Hadidin** dynaamiseen ilmaisuun. Kansainväliset vaikutteet ovat suodattuneet persoonallis-paikallisesti ja muodostuvat siten omaperäisen arkkitehtuurin ainesosiksi; kyse ei ole kliseiden kolistelusta.

Jyväskylästä Keski-Eurooppaan

Huang (syntynyt vuonna 1963) aloitti arkkitehdinopintonsa Taiwanissa ja jatkoi niitä Yhdysvalloissa. Hän valmistui arkkitehdiksi Yalesta, minkä jälkeen hän työskenteli muun muassa **Eric Owen Mossin** toimistossa ennen kuin palasi Taiwaniin ja aloitti työnsä Yilanissa.

Taiwanin nykyarkkitehtuurin vaiheissa Huang sijoittuu "toiseen sukupolveen". Nykyarkkitehtuurin kehityksessä merkittävä käänne tapahtui 1980-luvulla, jolloin pakolliseksi koettu traditionalismi menetti hallitsevan aseman. Myös demokraattinen puolue tuli silloin valtaan. Arkkitehtuuri siirtyi ajan tasalle kansainvälisen kehityksen kanssa. Amerikkalainen postmodernismi vaikutti heti voimakkaasti. Paikallisia perinteitä korostava regionaalisuus kehittyi myös ajan virtauksia myötäillen etenkin 1990-luvulla.

Fieldofficen paikallisuuteen suuntautuminen kehrittelee tätä regionaalisuuden perinnettä eteenpäin yhdistäen siihen vuorovaikutuksen käyttäjien kanssa. Meistä etäinen kaupunki

vuorien, maanjäristysten ja myrskyjen Taiwanissa muuttuu Fieldofficen pienillä ja vähän suuremmillakin teoilla paremmaksi paikaksi asukkailleen. Tällainen tulkinta globaalisuudesta vaikuttaa tutulta. Liiankin tutulta?

Näyttelyn ilmestyminen arkkitehtuurimaana tuntemattomasta Taiwanista Jyväskylään kertoo myös globaalisuudesta. Aktiivinen toimija näyttelyn taustalla oli taiwanilainen arkkitehti **Chen-Yu Chiu**. Hän opiskeli New Yorkissa, ja kiinnostuttuaan **Jørn Utzonin** arkkitehtuurista hän hakeutui tutkimaan Utzonin Kööpenhaminaan. Koska Utzonin tärkeä esikuva oli **Alvar Aalto**, Chiu tuli Helsinkiin tutustuakseen Aallon töihin. Chiu työskenteli Aalto-yliopistossa ja innostui Pohjoismaiden ja Itä-Aasian arkkitehtuurin välisestä kulttuurivaihdosta. Yhtenä tuloksena tästä saatiin näyttely Fieldofficen arkkitehtuurista. Ehkä jatkona seuraa Aallon arkkitehtuurin näyttely esimerkiksi Taipeiissa?

Lokakuussa avattu *Making Places* -näyttely oli Jyväskylässä Alvar Aalto -museossa 20.11. saakka. Harmi, että näyttely ei tule Arkkitehtuurimuseoon, vaan jatkaa Tallinnaan Arhitektuurimuseumiin, mistä kierto jatkuu Keski-Eurooppaan. Pie-noismalleineen runsas Fieldoffice-kattaus on Tallinnassa 13.1.–26.2.2017. Kannattaa poiketa.

Jorma Mukala

Arkkitehti-lehden päätoimittaja

Jorma Järvi, Viitaniemen asuntoalue, Jyväskylä 1958–1964.

Osmo Lappo, Asunto-osakeyhtiö Niittykumpu 7, Espoo 1965.

Värikkäämpi, iloisempi, hienostuneempi

Arkkitehtuurimuseon 1960-lukunäyttely on esillä helmikuuhun asti.

Arkkitehtuurimuseon arkistot täyttyvät tietyllä frekvenssillä. Lokakuusta asti esillä on ollut näyttely 1960-luvun suomalaisesta arkkitehtuurista, ja 1950-lukua esitelleestä näyttelystä on kulunut 22 vuotta. "Koko ajan toki saamme uudempaa materiaalia, mutta yhä parhaillaankin saamme merkittävää arkistomateriaalia 1960-luvulla työnsä aloittaneilta arkkitehteilta", sanoo museon tutkimuspäällikkö **Juhana Lahti**. Mikäli tämä frekvenssi jatkuu, saamme tutustua 2010-luvun arkkitehtuuriin vuonna 2126. Kannattaa tehdä hyvät varmuuskopiot piirustuksistaan.

On tietenkin selvää, ettei 1960-luvun näyttelyn aineistoa voi aloittaa 1.1.1960 ja lopettaa 31.12.1969. Asiolla on historia ja tulevaisuus. Näyttelyyn liittyvässä kirjassa tämän on parhaiten ymmärtänyt **Aino Niskanen**, joka artikkelissaan uudesta esteetikasta kertoo myös 1950-luvun arkkitehtikoulutuksesta – sieltähän asiat ainakin joskus lähtivät liikkeelle.

1960-luvun tulevaisuus on tässä yhteydessä jo kaukana ta-

kanapäin, siihen olisi voinut ehkä keskittyä hieman enemmän. Niskanen kyllä onnistuu tässäkin. Yksi teemoista olisi voinut olla – juuri nyt 1960-luvun arkkitehtuurissa kipeästi ajankohdainen – rakennussuojelu, johon Niskanen viittaa.

Toinen näkökulma, jota jäin kaipaamaan, on analyysi siitä, miksi juuri 1960-luvulla kirkkaat värit ja voimakkaat muodot tulivat muotiin – mustavalkoisen arkkitehtuurin rinnalle. **Andy Warhol**? Hippiliike? Väri- ja painotekniikoiden uudistuminen? Vielä 1990-luvun lopulla oli halvempaa painaa mustavalkoista kuin värillistä, ja esimerkiksi *Arkkitehti*-lehdessä oli aina mustavalkoisia arkkeja lomittain värillisten kanssa.

Lovia sisällössä

Näyttelyn arkkitehtuuri oli jonkin asteen pettymys. Näin ripustuksen myös Keski-Suomen museossa elokuussa, jolloin näyttelyn tulosteet olivat vielä pahemmin venyneet kuin nyt hieman uudistetussa ripustusmekanismissaan. Tekstien ja kuvien suhde ei ollut harkittu, vaikkakin minimalistinen: tekstit oli kokeellisesti jätetty monesta kohtaa kokonaan pois. Häiritsevää tekstien puuttuminen oli pienoismalleissa sekä kooste-eloku-

Reima Pietilä, Dipoli, Espoo 1966.

Aarno Ruusuvuori, Marimekon painotalo, Helsinki 1967.

van väleihin sijoitetuissa suunnitelmissa. Olisi ollut kiva tietää, kuka ne oli suunnitellut.

Ison salin lattia oli päällystetty sisalmatolla. Näyttelyssä oli satsattu viihtyvyyteen – mukava yksityiskohta. Vanhempi katsojakunta osaa yhdistää ratkaisun museon tiloihin Puistokadulla. Myös valitut elokuvat olivat mielenkiintoisia, varsinkin **Risto Jarvan** ohjaama Asunto-osuuskunta HAKAn mainosraina.

Loistavan lisän näyttelyyn toi museon ala-aulassa oleva saaneerattu pikku pala **Kristian Gullichsenin** ja **Juhani Pallasmaan** Moduli 225 -rakennusta. Kiitos siitä Aalto-yliopistolle, jonka opiskelijat ovat korjanneet taloa.

Sisältöryhmä oli tehnyt tietoisien päätöksen korostaa ajan arkkitehtuurin ”radikaaleja” voimia, Revellin koulukuntaa, muttei **Revelliä** (hänhän kuolikin jo vuonna 1964), **Erviä** tai **Aaltoa**. Tämä tekee aimo loven näyttelyn sisältöön. Aalto oli 1960-luvulla vielä voimissaan: Enso-Gutzeit, Wolfsburgin kirkko, Seinäjoen ja Rovaniemen kirjastot, TKK useine rakennuksineen, Patrizian asuinalueen suunnitelma, Villa Kokkonen, Shirazin taidemuseon suunnitelma, vain muutamia 1960-luvun projekteja mainitakseni. Jos näyttelyn teemaa, värikkyyttä, et-sii, niin sitäkin löytyy. **Maija Isolaan** on Aaltoa turha verrata, mutta ei Siena-kangaskaan mustavalkoinen ollut.

Johtoajatukset löytyvät

Näyttelyn johtoajatukset siis löytyvät, mutta jos vuosilukumallilla mennään, ei pitäisi unohtaa isoja asioita. Nyt rajattu esimerkkivalikoima olisi kenties puoltanut sitä, että näyttelyn nimestä olisi jätetty vuosiluku kokonaan pois – onhan nuoren,

radikaalin suunnittelijapolven esiinmarssi jo sellaisenaan kiinnostavaa ja onhan näyttelyn teemakin lainattu nuorelta **Pentti Saarikoselta**. Nuoremmalle ikäpolvelle on toki hauska kerrata, mitä 1970-luvun professorit, kuten **Osmo Lappo** ja **Jaakko Laapotti**, tekivät virkatöidensä ohella.

En ole vakuuttunut pikemminkin 1950-luvun aktiivin **Aulis Blomstedtin** Suvikumpu-suunnitelman (1962) nostamisesta kirjan kanteen ja jonkinlaiseksi näyttelyn ikoniksi. Paremmin 1960-luvulle sijoittuisi esimerkiksi Juhani Pallasmaan paritalo Enarvi, jossa 60-lukulaisuus todella heijastuu värien lähes teollisessa käytössä, tai **Aarno Ruusuvuoren** toimistossa piirretty Marimekon painotalon julkisivu, joka on hienosti ajassa ja rakenteissa kiinni.

Pienistä kauneusvirheistään huolimatta näyttely antaa kävijälle ajatuksia, ja oheisohjelma piparkakkutyöpajoineen ja kaupunkikävelyineen on kunnianhimoinen ja kiinnostava.

Esa Laaksonen

Värikkäämpi, iloisempi, hienostuneempi – 1960-luvun suomalaista arkkitehtuuria -näyttely on esillä Arkkitehtuurimuseossa 19.2.2017 saakka.

Juhana Lahti ja Eija Rauske (toim.): Värikkäämpi, iloisempi, hienostuneempi. Näkökulmia 1960-luvun arkkitehtuuriin. Suomen arkkitehtuurimuseo 2016. 168 sivua.

KOTIMAA

TAMMIKU

11.1.2017 klo 17.00–18.30

Katon tarina muuttuvassa kaupungissa

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Katolla-näyttelyn yhteydessä järjestetään kaikille avoin ja maksuton luentosarja vaihtuvilla teemoilla. Sarjan aloittavat luennot kattojen rakennushistoriasta ja -suojelusta. Puhumassa professori Aino Niskanen, yliarkkitehti Henna Helander ja arkkitehti Sakari Mentu.

• laituri.hel.fi

19.1.2017 klo 9.00–13.00

Hygienian sisätiloissa -seminaari

Väinö Korpinen Oy, Kalkkipellontie 6, Espoo.

Tilaaja ja suunnittelija tekevät niin sairaalan, terveyskeskuksen, koulun kuin päiväkodinkin rakennushankkeessa monia valintoja, jotka vaikuttavat infektioiden leviämiseen ja torjuntaan. Seminaarissa käsitellään hygienian huomioimisesta rakennushankkeen eri vaiheissa, erityisesti hankesuunnittelussa, ja esitellään uudet RT-ohjeet hygieniasta sisätiloissa. Seminaari on tilaajille, rakennuttajille ja suunnittelijoille. Tilaisuus on maksuton mutta edellyttää ilmoittautumista. Seminaarin yhteydessä on näyttely, jossa voi tutustua kiinteistön hygieniä parantaviin ratkaisuihin.

• www.rakennustieto.fi

25.1.2017 klo 17.00–18.30

Katot ja luonnon monimuotoisuus

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Katolla-näyttelyn luentosarjan toisella luennoilla kuullaan viherkatoista kaavoituksessa sekä kattojen käytöstä. Puhumassa arkkitehti Suvi Tyynilä, tohtori-koulutettava Juhamatti Niemi-Kapee ja Ravintola Savoy, joka esittelee kattoprojektia.

• laituri.hel.fi

25.1., 8.2. ja 2.–3.3.2017

Architecture Speaks! -luennot

Aalto-yliopisto, Espoo, ja Arkkitehtuurimuseo, Helsinki.

Suosittu luentosarja tuo Suomeen kiinnostavan kattausten kansainvälisiä arkkitehteja kertomaan ajankohtaisista näkökulmista arkkitehtuuriin. 25.1. Lionel Devlieger (Belgia), 8.2. Bolle Tham ja Martin Videgård (Ruotsi) ja 2.–3.3. Anna

Heringer (Saksa). Aalto-yliopiston luennot ovat maksuttomia.

• www.mfa.fi

23.–24.2.2017

NKS#7 Pohjoiskalottisymposium

Rovaniemi.

Suomen, Ruotsin ja Norjan arkkitehtiliit-tojen pohjoisimmat paikallisosastot järjestävät yhdessä 7. Pohjoiskalottisymposiumin. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä Arctic Design Week 2017 -tapahtuman kanssa. Symposiumin teemana on Architecture Matters.

• www.p-ssafa.fi

NÄYTTELYT

JOULU-TAMMIKU

-7.1.2017

Suunniteltu ja koettu kaupunki

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Mitä tapahtuu, kun suunniteltu ja koettu kaupunki kohtaavat? Tätä pohtivat eri alojen opiskelijat kohteenaan Hakanienrannan ja Merihaan ympäristö. Näyttely on loppu työ kurssilla, jossa laadittiin konkreettisia ehdotuksia alueen suunnitteilla olevaan kaavaan.

• laituri.hel.fi

10.–28.1.2017

Nollaenergiatason korjaus-rakentaminen

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Korjausrakentamisella voidaan paitsi vähentää energiankulutusta ja kasvihuonepäästöjä myös parantaa asuin-viihtyvyyttä, hillitä asuinkustannusten nousua ja nostaa kiinteistön arvoa. Näyttely esittelee keinoja parantaa rakennusten energiatehokkuutta: taloyhtiöiden onnistuneita hankkeita, esimerkkejä purkavasta lisärakentamisesta, opiskelijoiden ideakilpailun tuloksia ja kaupunkien suunnitelmia. Näyttelyn yhteydessä järjestetään seminaareja.

• laituri.hel.fi

-29.1.2017

Aarno Ruusuvuori – dokumentti

EMMA ja WeeGee, Ahertajantie 5, Espoo. EMMA ja näyttelykeskus WeeGee juhlistavat 10-vuotista toimintaansa professori Aarno Ruusuvuoren (1925–1992) suunnittelemassa rakennuksessa. Tina Cavénin ohjaamassa dokumentissa käsitellään Ruusuvuoren uraa niin uudis-

rakennusten kuin saneerauskohteiden kautta. Dokumentissa haastatellaan Ruusuvuoren puolisoa, arkkitehti Anna Ruusuvuorta, ja kollegaa, arkkitehti Juhani Pallasmaata.

• www.emma.museum

-31.1.2017

Uno Ullberg – Karjalan arkkitehti

Saimaan ammattikorkeakoulu, Linnan kampus, Tietäjänkatu 5, Imatra.

Uno Ullberg (1879–1944) oli sukupolvensa johtavia arkkitehteja Suomessa. Nyt Ullbergin elämäntyöhön pääsee tutustumaan näyttelyssä. Imatran jälkeen 15.2.2017 näyttely siirtyy Viipuriin, 12.4.2017 Sortavalaan ja lopuksi Pietariin.

-5.2.2017

Suomen Arkkitehtuuria – kaksivuotiskatsaus 2016

Alvar Aalto -museon Galleria, Alvar Aallon katu 7, Jyväskylä.

Kaksivuotiskatsaus nostaa esille rohkeaa ajattelua ja kokeilevaa arkkitehtuuria. Katsaus esittelee 15 kohdetta, jotka ovat valmistuneet heinäkuun 2013 ja kesäkuun 2015 välillä. Kärkikohteita ovat koulu- ja oppimiskeskus Opinmäki (Espoo 2015), asuin- ja kerrostalo Puukuokka (Jyväskylä 2014) ja Serlachius-museo Göstan paviljonki (Mänttä 2014).

• www.alvaraalto.fi

-11.3.2017

Katolla

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Tiivistyvässä kaupungissa rakennusmaa on tiukassa, ja katseet nousevat katoille. Näyttely esittelee kattojen historiaa, arkkitehtuuria, materiaaleja ja asukkaita sekä tulevaisuuden mahdollisuuksia val-tavan kattopinta-alan hyödyntämiseen. Näyttelyn ohessa 14.1. ja 4.2. järjestetään työpajoja lapsille.

• laituri.hel.fi

ULKOMAAT

TAMMIKU

13.1.–26.2.2017

Making places – Fieldoffice**Architects & Sheng-Yuan Huang**

Eesti Arhitektuurimuseum, Ahtri 2, Tallinn, Viro.

Näyttelyssä tarkastellaan taiwanilaisen Fieldoffice-toimiston kädenjälkeä ja ihmislähtöistä arhitektuurin kulttuuria.

• www.arhitektuurimuseum.ee

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti-su 11-18 ke 11-20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 09 85675100

sisäänpääsy 10/5/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 12 €, Museokortti

mfa.fi
Facebook
Twitter

ARKKITEHTUURIMUSEO
KIITTÄÄ KULUNEESTA VUODESTA
JA TOIVOTTAÄ LÄMMINTÄ JA
RAUHAISAA JOULUNAIKAA!

Tervetuloa kaikille avoimeen piparityöpajaan
lauantaina 7.1.2017 kello 13-16

Arkkitehtuurimuseon piparityöpajoissa
rakennetaan moduleita värikkään 1960-luvun
hengessä. Piparikaupunki tuoksuu museon
portaikossa loppiaiseen asti.
Materiaalit tarjoaa Dr. Oetker.

Arkkitehtuurimuseon näyttely
"Värikkäämpi, iloisempi, hienostuneempi.
1960-luvun suomalaista arkkitehtuuria"
on avoinna 19.2.2017 saakka.

www.60-luku.fi

VUONNA 2019 TODENNÄKÖISESTI TOTEUTUVA ALUEHALLINTOREMONTTI ON ISOIN HALLINNONUUDISTUS VUOSIKYMMENIIN. SE IRROTTAA SOTEN SIIVELLÄ MAAKUNNAT JA SEN MYÖTÄ MAAKUNTAKAAVOITUKSEN KUNTALÄHTÖISYYDESTÄ.

Uutta kohti

Vuonna 2000 voimaan tullut maankäyttö- ja rakennuslaki on alkanut rispaantua. Muutokseen painostaa myös toimintaympäristön ja ajan ilmiöiden muuttuminen.

Maankäyttö- ja rakennuslakia on korjailtu yksittäismuutoksien useita kymmeniä kertoja. Kaksi kolmannesta sen runsaasta paristasadasta pykälästä on muutettu, lisätty tai kumottu. Repaleisuutta on jo enemmän kuin rakennuslaissa sen viimeisinä vuosina.

Suuri osa muutoksista on ollut teknisiä tai johtunut muusta lainsäädännöstä. Esimerkiksi normihierarkiaan puututtiin viitisen vuotta sitten perustuslain vuoksi, kun rakentamiselle asetettuja vaatimuksia koskevat pykälät nostettiin asetukselta lakitasolle niiden sisältöä juurikaan muuttamatta. Myös hallintoreformit ovat tuottaneet monia pykälämuutoksia.

Sisältöäkin on korjailtu toistuvasti. Maankäyttösopimukset tulivat lainsäädännön piiriin, kun lakiin lisättiin vuonna 2003 uusi luku kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Kaavoitus- ja lupamenettelyjä on sujuvoitettu ja muutoksenhakua rajoitettu useilla muutoksilla jo ennen nykyisen hallituksen normitalkoita, ja suunta on edelleen sama. Myös EU:n energiatehokkuusvaatimukset ovat antaneet aiheen moniin sisältöä koskeviin lakimuutoksiin.

Vähittäiskaupan suuryksiköiden sijainnin ohjaus on sisällynyt maankäyttö- ja rakennuslakiin alusta alkaen. Tarkoituksena on ollut turvata kauppalpalvelujen saavutettavuus kestävässä kehitystä tukevalla tavalla. Asian vaikeutta kuvaa se, että säädöksiä on jouduttu parantelemaan viime vuosina pariin ker-

taan. Nyt ollaan jälleen muutoksen äärellä mutta päinvastaiseen suuntaan. Eduskunnassa parhaillaan olevassa kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittamiseen tähtäävässä lakipaketissa kaupan sijainnin ohjaus on ensimmäistä kertaa kevenemässä – ja vieläpä merkittävästi.

Yksittäisiä asioita koskevien kehittämistarpeiden vieminen lakiin on toistuvien muutosten jälkeen yhä vaikeampaa ilman, että lain sisäinen logiikka katoaa. Ministeri **Kimmo Tiilikainen** linjasikin vastikään uusinta sujuvoittamispakettia esitellessään, että katse on syytä kääntää maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistukseen valmistautumiseen. Hyvä niin.

Nykyisen lain rispaantuneisuuden ohella muutospaineet johtuvat toimintaympäristöstä ja siihen heijastuvista ilmiöistä, osin myös lain toimeenpanon työvälineiden uusista mahdollisuuksista.

Vuonna 2019 todennäköisesti toteutuva aluehallintoremontti on isoin hallinnonuudistus vuosikymmeniin. Se irrottaa sotien siivellä maakunnat ja sen myötä maakuntakaavoituksen kuntalähtöisyydestä. Se myös purkaa valtion ohjauksen kuntien kaavoista, kun ELY-keskukset lakkautetaan. Maakuntakaavojen osalta tämä on jo tapahtunut ympäristöministeriön vahvistusmenettelyn päätyttyä viime helmikuussa.

Kaupungistuminen korostaa tarvetta suunnitella maankäyttöä koko toiminnallisen kaupunkiseudun puitteissa kuntarajojen yli. Väestöään menettävillä maaseutualueilla osa nykyisistä maankäytön ohjausvälineistä tuntuu tarpeeseen nähden liian järeiltä. Toisaalta rakentamisen monimutkaistuessaa monen kunnan rakennusvalvonnan hartioiden eivät oikein riitä niille kuuluvan vastuun kantamiseen.

Energia- ja ilmastopolitiikka heijastuu yhä vahvemmin alueidenkäytön ja rakentamisen reunaehtoihin. Rakentamisessa nollaenergiaan pyrkiminen on todellisuutta, mutta maankäytön suunnittelussa iso harppaus on vielä tekemättä. Ehkä se otetaan liikkumisen tiikerinloikalla, johon valmistautuminen on jo hyvässä vauhdissa.

Työvälineissä digiloikka on juuri nyt kiinteistö- ja rakennusalan haaveena. Tänä syksynä käynnistynyt kaksivuotinen KIRA-digi on siinä hyvä sparraaja. Sen vaikutus ulottuu rakennus- tai kaavahankkeen käytännön kitkojen poistamisesta normien uudistamistarpeiden tunnistamiseen saakka. Tietomalliajattelu on jo kotiutunut rakennussuunnitteluun, eikä siitä ole ylivoimainen harppaus maankäytön suunnitteluun ja sen juridiikkaan.

Kaavoituksen ja rakentamisen normeista viime aikoina käydyssä keskustelun avainsanoja ovat olleet helpottaminen, yksinkertaistaminen, salliminen ja markkinoiden toimivuuden edistäminen. Kaavoituksen ja rakentamisen yhteiskunnallisten tavoitteiden tunnistaminen ja yhteensovittaminen tähän sujuvoittamisen kehittöön edellyttää lainsäädännöltä epäilemättä uutta otetta ja uudenlaisia ratkaisuja. Se, millaisia ne ovat, on maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisen ehkä suurin haaste.

Olemme ympäristöministeriössä ottamassa ministerin avauksesta kopin. Se ei tarkoita syöksymistä suin päin pykälien kimppuun. Uudistus tarvitsee tietopohjansa, ja työ vie aikansa. Kun perusta on tukeva, sen varaan on mahdollista rakentaa kestävä ja tasapainoinen kokonaisuus.

Toivottavasti historia ei toista itseään prosessin pituudessa. Vuonna 1959 voimaan tulleen rakennuslain uudistamista ryhdyttiin valmistelemaan ensimmäisen kerran jo vuonna 1969. Yritys toisensa jälkeen kaatui poliittisiin kiistoihin. Vasta vuosisadan vaihteen lähestyessä päästiin maaliin kahden muun tuon ajan ympäristölakiuudistuksen, ympäristönsuojelulain ja luonnonsuojelulain vanaudessa.

Jos kaikki menee hyvin, edellytykset 2020-luvun alussa valmistuvalle reformille ovat olemassa. Muuttuvan toimintaympäristön tarpeiden ohella valmistelun majoikoiksi sopivat nykyisen lain kestävät periaatteet, kuten edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys.

Matti Vatiilo
ympäristöministeriön alueet ja
yhdyskunnat -yksikön päällikkö

Teollisen historian ja luonnon kohtauspaikka

Kankaan entinen paperitehdasalue on tarkoitus muuttaa uudenlaiseksi asuin- ja työskentelyalueeksi. Kilpailussa etsittiin omaleimaista ilmettä kaupunginosan kehämäiselle puistolle sekä uudelle sillalle.

Jyväskylän kaupungilla on pitkä perinne suunnittelukilpailujen järjestämisessä. Tällä kertaa kohteena oli puiston ja sillan – Kankaanpuiston ja Kankaanrannan sillan – muodostama kokonaisuus.

Kilpailu oli osa kaupungin tärkeintä kehityshanketta, Kankaan entisen paperitehdasalueen muuttamista 15–20 vuoden aikana monipuoliseksi asumisen, työpaikkojen ja palvelujen alueeksi. Tavoitteena oli löytää Kankaan identiteettiä tukeva ilme kaupunginosan keskeiselle Kankaanpuiston viheralueelle sekä Tourujoen ylittävälle uudelle Kankaanrannan sillalle.

Suunnittelukilpailuun kutsuttiin ilmoittautumismenettelyn perusteella neljä suunnitteluryhmää: WSP Finland, Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä, LOCI maisema-arkkitehdit ja Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo. Kilpailu järjestettiin yhteistyössä Suomen maisema-arkkitehtiliiton ja Suomen Rakennusinsinöörien Liiton kanssa.

Palkintolautakunta valitsi voittajaksi ehdotuksen *Where the wild things grow*, jonka tekijöinä olivat Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo, Insinööritoimisto Pontek ja Insinööritoimisto Arcus.

Kapean puiston haaste

Kilpailu tuotti mielenkiintoisia ja ilahduttavan erilaisia ideoita Kankaanpuiston ja Kankaanrannan sillan kehittämiseksi. Kaikki tekijät olivat ymmärtäneet kilpailualueen lähtökohdat ja

hyödyntäneet Tourujoen luontoa sekä paikan teollisuushistoriaa alueen identiteettitekijöinä. Ehdotukset olivat myös monipuolisesti tutkittuja ja ansiokkaasti esitettyjä.

Kankaanpuiston kapeus muodosti suunnittelulle erityisen haasteen. Edukseen erottuivat työt, joissa oli melko pelkistetty kokonaisidea ja tilallinen ote.

Ehdotukset esittivät tavoitteiden mukaisesti monipuolisia, eri käyttäjäryhmille soveltuvia toimintoja. Tuomaristo arvosti ehdotuksia, joissa toiminnot oli nivottu osaksi maisema-arkkitehtonista kokonaissommitelmaa. Osa töistä esitti liian paljon toimintoja luonnonympäristöltään herkkään eteläosaan – toisaalta jotkin ehdotukset eivät aktivoineet riittävästi alueen keskiosaa.

Reittien luonteva sijoittaminen osoittautui haasteelliseksi. Parhaimmissa töissä reitit oli sijoitettu tarkoituksenmukaisesti siten, että ne eivät pirstoneet kapeaa puistokaistaletta.

Taiteellisesti ja teknisesti vaativa silta

Luontoarvot oli otettu töissä varsin hyvin huomioon, ja parhaimmissa ehdotuksissa oli onnistuttu luomaan lähtökohtia myös uuden luonnon muodostumiselle. Edukseen erottuivat työt, joissa liito-oravien metsäalue oli säilytetty yhtenäisenä ja herkkä jokilaakso oli otettu huomioon siltarakenteissa. Töissä oli tutkittu monipuolisesti myös ekosysteempipalvelujen ja resurssiviisauden edistämistä.

Kilpailun tavoitteeksi esitetty maamassatasapaino osoittautui melko haasteelliseksi, ja vain muutamassa työssä masoille oli löydetty luontevia ratkaisuja. Ehdotusten ratkaisut olivat pääosin toteutuskelpoisia, mutta kunnossapidon näkökulmaa ei ollut kaikilta osin otettu riittävästi huomioon esimerkiksi vaativissa niittyratkaisuissa ja maastonmuotoiluissa.

SILTARAKENTEEN ERITYISPIIRTEENÄ
OLIVAT VÄLITUET: OKSISTOJA
MUISTUTTAVAT PILARIKIMPUT, JOTKA
TULKITSIVAT JOKITÖRMÄN
VIIDAKKOMAISTA LUONTOA.

Kankaanrannan silta osoittautui vaativaksi suunnittelutehtäväksi sekä taiteellisten että teknisten näkökohtien puolesta. Siltaehdotukset olivat kiinnostavan erilaisia, ja muutokieleen oli haettu innoitetta viereisestä Kinakujan kaarisillasta, paikan teollisuushistoriasta ja Tourujoen luonnosta. Tuomaristo arvosti sillan omaleimaista, innovatiivista ja paikkaan sidottua identiteettiä, joka kytkeytyi samalla puiston kokonaisratkaisuun.

Kaikki ehdotukset olivat toteuttamiskelpoisia ja kustannuksiltaan kohtuullisia, mutta siltojen elinkaarikestävyydessä ja rakentamisen aikaisissa riskeissä oli huomattavia eroja. Tourujoen herkän luonnonympäristön huomioiminen oli ehdoton vaatimus, johon kaikissa töissä ei pystytty vastaamaan. Ongelmia muodostui esimerkiksi liian lähelle jokea sijoittuvista tukipilareista ja puiden tarpeettomasta poistosta.

Vahva, paikkaan sidottu kokonaisuus

Voittajaksi valittiin ehdotus *Where the wild things grow*. Työssä oli luotu vahva, Kankaan identiteettiä tukeva kokonaisnäkemys, jossa oli hyödynnetty oivallisesti paikan teollisuushistoriaa ja luontoa.

Ehdotuksessa toiminnalliset ratkaisut yhdistyivät onnistuneesti puiston maisema-arkkitehtuuriin. Puistoon luodut solmukohdat olivat omaleimaisia, paikkaan sidottuja ja vakuuttavasti tutkittuja. Erityisen hienoja aiheita olivat purettavan tehtaan linjoja toistavat kentät ja vanhasta ratalinjasta muistuttava aukio. Ehdotuksen tilallinen jäsentely oli selkeä ja soveltui kapeaan puistokaistaleeseen. Työ sai kiitosta myös ylijäämämassojen luontevasta sijoittamisesta puiston selustaksi ulkokehälle.

Ehdotuksen silta tukeutui vahvasti Kankaanpuiston tematiikkaan. Silta oli muutokieleltään omaperäinen ja samalla Tourujoen maisemaa kunnioittava. Siltarakenteen erityispiirteinä olivat välituet: oksistoja muistuttavat pilarikimput, jotka tulkit-sivat jokitörmän viidakkomaista luontoa. Kannen ja pilareiden materiaaliksi ehdotettu corten-teräs muistutti alueen teollisesta luonteesta. Sillalle antoi omaa ilmettä myös kaarteisiin sijoitetut ulokkeet näköalojen ihailemista varten.

Ranja Hautamäki

Kuvat voittaneesta ehdotuksesta *Where the wild things grow*.

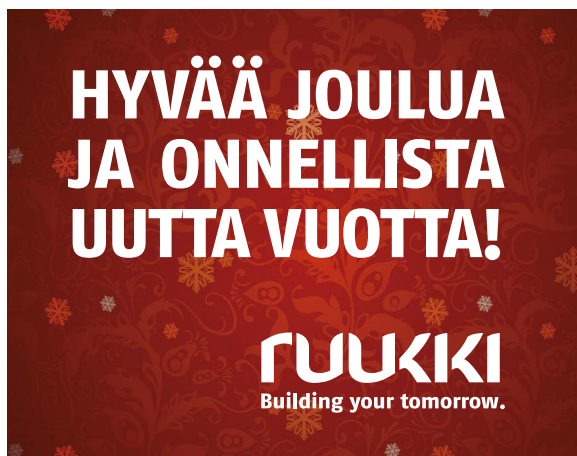
Voittanut ehdotus

Where the wild things grow

Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo: Krista Muuri-nen, Teresa Rönkä, Elsi Lehto, Aapo Pihkala, Elina Haapaluoma, Liisa Dahlqvist; Insinööritoimisto Pontek: Teo Tammivuori, Paavo Hassinen, Tuomas Kaira, Hanna Hyvönen; Insinööritoimisto Arcus: Jaakko Heikkilä, Kim Andersson-Berlin, Niilo Vehmas

Palkintolautakunta

Hankejohtaja Anne Sandelin (pj.), kaupunginarkkitehti Leila Strömberg, toimialajohtaja Erja Saarivaara, maisema-arkkitehti Mervi Vallinkoski, liikenneinsinööri Timo Vuoriainen, geotekninen asiantuntija Kari Seuranen, kaupunkirakennelautakunnan pj. Seppo Moilanen, kaupunginhallituksen edustaja Meri Lumela, kilpailijoiden valitsema MARKin edustaja, maisema-arkkitehti, Tkt Ranja Hautamäki, RILin edustaja, diplomi-insinööri Minna Torkkeli, sihteerinä kaavasuunnittelija Paula Tuomi

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

Tampereen taidemuseo laajennus ja Pyyrikintori
Vantaan Aviapolis
Ylivieskan kirkko
Espoon Laajalahden Turvesuo
EUROPAN 14

ALOITUS

15.12.2016
16.1.2017
14.2.2017
15.2.2017
13.2.2017

SISÄÄNJÄTTÖ

15.3.2017
28.4.2017
15.5.2017
30.5.2017
30.6.2017

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT

Jyväskylän Kankaan sydänkorttelit
Kuopion soiva ja sykkivä sydän, 2. vaihe päättyy 17.3.2017
Tampereen Hiedanrannan kansainvälinen ideakilpailu
Suomenlinnan täydennysrakentaminen, suppea

1.9.2016
18.4.2016
26.4.2016
1.9.2016

1.12.2016
5.9.2016
21.9.2016
3.10.2016

KUTSUKILPAILUT

Oulun asemakeskus
Mountain Man Quarter, Otaniemi
Kuopion museon laajennus ja peruskorjaus
Garden Helsinki
Käräjätörmän monisukupolvinen yhteisökylä
Hyvinkään Sveitsin alue
Helsinki-Vantaan terminaali 2:n laajennus
Jakomäen sydän

10.5.2016
15.6.2016
20.9.2016
20.10.2016
10.10.2017
9.12.2016
28.11.2016
15.12.2016

30.9.2016
15.11.2016
16.12.2016
20.12.2016
11.1.2017
13.3.2017
24.3.2017
27.3.2017

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi -> kilpailut

Tilaisuuden juonsi Leena Rossi (keskellä). Vasemmalla opiskelija-asiamies Santeri Nuotio ja oikealla Erja Väyrynen.

Kalle Kärkkäinen

KUVAT: PIPSA PENTTINEN, PIA SELROOS

Ammattipäivän antia läheltä ja kaukaa

SAFAn ensimmäinen Ammattipäivä oli tiukka paketti lainsäädännön uudistuksista – ja sitä pystyi seuraamaan myös toimistolta.

Ammattipäivään saapui paikan päälle Aalto-yliopiston Nokia-saliin reilut sata safalaista. Vähintään yhtä moni kuunteli tilaisuutta etäyhteydellä. Näin saatiin varmistettua, ettei monelle työn kannalta tärkeä aihe – rakennuslain ajankohtaiset muutokset – jää kuulematta ainakaan etäisyyden vuoksi.

Siinä missä Savon SAFA oli varannut 14 jäsenen yhteiseksi etäosallistumispaikaksi Kuopion Savonia-ammattikorkeakoulun auditorion, Tampereen paikallisasiamies **Anna-Maija Tuunanen** seurasi esitystä flunssatoipilaana kotoaan käsin.

Etänäkin voi syntyä yhteisöllisyyttä

Safalaisten joukko kuunteli luentoja tarkkaavaisesti. Etäporukassa virisi vilkasta keskustelua Kuopion kaupungin tilanteesta etenkin yliarkkitehti **Henna Helanderin** suunnittelijakelpoisuuksia ja tehtävien vaativuusluokkia käsitelleen puheenvuoron pohjalta.

– Etäyhteydellä välitetty seminaari oli mainio esimerkki siitä, miten digitalisaation avulla yhteisöllisyys voi toteutua myös perinteisellä tavalla. Ihmiset kokoontuvat yhteen keskustelemaan yhteisistä asioista. Tarve kokoontua ja tavata toisiaan on olemassa, vaikka tekniikka mahdollistaa myös eristyntymisen, Savon SAFAn puheenjohtaja **Virve Wright** totesi.

– Tätä avointa toimintatapaa kannattaa ehdottomasti jatkaa ja kehittää.

ETÄYHTEYDELLÄ VÄLITETTY SEMINAARI OLI MAINIO ESIMERKKI SIITÄ, MITEN DIGITALISAATION AVULLA YHTEISÖLLISYYS VOI TOTEUTUA MYÖS PERINTEISELLÄ TAVALLA.

Laaja tietopaketti lainsäädäntömuutoksista

Matti Vatilo ympäristöministeriöstä valotti kaavoituksen ja rakentamisen lupakäytäntöjä. Sipilän hallitus on laittanut tuulemaan. Vatiolon esityksestä nousivat etenkin hallituksen kärkitavoitteet maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseksi: helppottaminen, yksinkertaistaminen, salliminen ja markkinoiden toimivuuden edistäminen.

Lähes nollaenergiarakentamisen lainsäädäntötilanteen päivitytti **Mika Vuolle** (Equa Simulation Finland). Hän peräänkuulutti arkkitehteilta aktiivisuutta ja osaamista myös hankkeiden energiatehokkuuden ohjaamiseen.

Ympäristöministeriön **Erja Väyrysen** aiheena oli esteettömyyssäännösten muutoshanke.

– Väestömme vanhenee, ja esteettömien asuntojen tarve kasvaa vääjäämättä, nykyisestä 10 prosentista jopa 30 prosenttiin rakennuskannasta. Tämä sisältää sekä peruskorjatut että uudet kohteet, Väyrynen kertoi.

Arkkitehtitoimistojen Liiton lakimies **Kalle Kärkkäinen** kertoi, miten todennäköisesti ensi vuonna voimaan tuleva hankintalaki ohjaa julkisen toimijan arkkitehtipalvelujen tilaamista. Vasta lain voimaantulon jälkeen tullaan näkemään, minkälaisia hankintamenettelyjä sen pohjalta käytännössä kehitty.

– Huonoin skenaario on se, että kaikille hankintayksiköille kehitty kansallisesti vähän erilaiset menettelysäännöt, mikä

hankaloittaisi palvelun tarjoajien työtä, Kärkkäinen totesi.

Rambollin **Leif Wirtasen** aiheena olivat rakennustuotehyväksynnän periaatteet, lainsäädäntö ja vastuukysymykset.

Kommenttimahdollisuutta toivotaan

Lähetyksen seuraaminen suorana sujui mainiosti, ja seuraamista helpotti kahteen kuvaruutuun – esityskalvoihin ja puhujan – jakaantuva esitysrutu.

Myös tamperelainen **Tytti Kaitala** seurasi Ammattipäivää etäyhteydellä.

– Kiireisessä tilanteessa tämä oli hyvä mahdollisuus. Pystyin osallistumaan koulutukseen työpäivän puitteissa. Esitysten lomassa pystyi hoitamaan myös tärkeimpiä työasioita, kun tiesi, että seminaarin puheenvuoroihin on mahdollista palata myöhemmin.

– Paikoitellen mikrofonin puuttuminen yleisökysymyksissä hankaloitti seuraamista. Voisi myös olla kiinnostavaa, jos etäosallistujatkin voisivat esittää kysymyksiä ja kommentteja esityksistä.

Kommentointitoive laitetaan korvan taakse odottamaan ensi vuoden Ammattipäivän toteutusta.

Anna-Maija Tuunanen
Janne Repo ja Virve Wright
Päivi Virtanen

Ammattipäivän etäyhteys sai kiitosta

Ammattipäivän palautekyselyyn saatiin 42 vastausta. Osallistujia tilaisuudella oli noin 130 paikan päällä sekä satakunta etäosallistujaa. Vastanneista valtaosa, noin 60 prosenttia, oli seurannut tilaisuutta paikan päällä. Osa etäosallistujista seurasi tilaisuutta useamman hengen ryhmässä.

Mielipiteet puheenvuorojen kiinnostavuudesta jakaantuivat melko tasaisesti. Rakennusneuvos **Matti Vation**, yliarkkitehti **Erja Väyrysen** ja lakimies **Kalle Kärkkäisen** puheenvuoroja pidettiin kiinnostavimpina.

Kiitosta sai Ammattipäivän ajankohtainen aihepiiri ja etäyhteyshetimit. Etäyhteyttä kiittelivät etenkin kiireiset ja pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvat, ja olipa joku vastanneista seurannut tilaisuutta ulkomailtakin. Yhteys oli pelannut pääosin takkuilematta.

Kritiikkiä sai joidenkin yleisökysymysten huono kuuluvuus – silloin kun mikrofonit ei ehditty kiikuttaa kysyjän käteen riittävän nopeasti, ei ääni riittänyt tallenteeseen. Kehitysehdotuksena jotkut vastaajista toivoivat myös, että etäyhteyden päästä voisi lähettää kysymyksiä puhujille.

Tulevien Ammattipäivien teemoiksi toivottiin muun muassa seuraavia: energiaa säästävä ja kestävä rakentaminen ja energialainsäädäntö, pääsuunnittelijan vastuu ja vaikutusmahdollisuudet, arkkitehdin muuttuva rooli, neuvottelutaito sekä korjausrakentaminen.

Ammattipäivän hyvin alkanutta perinnettä jatketaan ensi vuonna, kiitos kaikille palautteesta!

*Tallenne Ammattipäivästä on nähtävissä osoitteessa
www.safa.fi.*

SAFAn puheenjohtajana jatkaa Leena Rossi

Liittovaltuusto vahvisti vaalivaliokunnan esityksen mukaisesti liitolle puheenjohtajat ja hallituksen jäsenet sekä hallituksen valiokunnat juhavuodeksi 2017 seuraavasti (uusien luottamushenkilöiden nimet lihavoitu):

Liiton puheenjohtajana jatkaa ensi vuonna Leena Rossi ja varapuheenjohtajana Eva Geitel, joka toimii arkkitehtuuripoliittisen jaoksen puheenjohtajana. Uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin **Gunilla Lång-Kivilinna**. Hän toimii ammattipoliittisen jaoksen puheenjohtajana.

Hallituksen jäseniksi kaudelle 1.1.–31.12.2017 valittiin Hannu Salmi, Mikko Nurminen, **Hanna Pikkarainen**, **Tomi Perko**, **Auvo Lindroos**, **Jonna Taegen**, **Jenni Lautso**, Emilia Saatsi ja Harri Hagan.

Eettisen valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin Ilkka Halinen ja jäseniksi tulevalle kaudelle Inari Virkkala, Mervi Savolainen, Jenni Hölttä, Katariina Rautiala, Yrjö Suonto, Salla Hoppu, Tero Wéman, **Leif Östman**, **Esko Kaasinen** ja **Riikka Ahonen**.

Vaalivaliokuntaan valittiin yksi edustaja jokaisesta liittovaltuustoon jäseniä saaneesta valitsijayhdistyksestä tai vaaliliitosta. Jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä ovat: **Tuomo Sirkiä** (Kirsti Rantanen) HESA-SAFA, **Hannu Pyykönen** (Mari Siivola) VATA-SAFA, **Tiia Ettala** (Janne Teräsvirta) YAPA-SAFA, **Marja Sopanen** (Anneli Lyytikä) EKO-SAFA, **Mikko Siitonen** (Iida Kalakoski) Moniääninen SAFA, **Pekka Lehtinen** (Harri Hautajärvi) Arkkitehdit kestävän rakentamisen puolesta ja **Kari Piela** (Petteri Littu) Pro Kiljava.

Scrum Master

Marraskuisen *Helsingin Sanomien* (27.11.) muutamat artikkelit ja ilmoitukset herättivät taas pohtimaan vaikiintuneiden mutta suojaamattomien ammattinimikkeiden käyttöä muiden alojen ammattilaisten nimikkeinä.

Suojattuja ammattinimikkeitä on Suomessa lukuisia. LKV-koetta ja kiinteistönvälittäjien toimilupaa koskevassa artikkelissa avattiin alan ammattinimikkeiden säätelyä ja käyttöä. Toisaalla lehdessä kerrottiin, että lakimiehet, arkkitehdit ja insinöörit perustavat paljon yrityksiä. Mahdetaankohan kyseisessä artikkelissa kirjoittaa niistä arkkitehdeista, joita *Helsingin Sanomien* kustantaja haki lehtensä Oikotie-osiossa suunnittelemaan ja toteuttamaan laajoja kokonaisuuksia ja niiden integrointia Sanoma-konsernin tietojärjestelmiin? Vai niistä arkkitehdeista, jotka valmistuessaan viisivuotisten opintojensa jälkeen Aalto-yliopistosta, Oulun yliopistosta ja Tampereen teknillisestä yliopistosta saavat oikeuden käyttää tutkintotutkimusta arkkitehti?

Kuopion kaupunki näytti samaisilla Oikotie-sivuilla etsivän arkkitehteja ICT-alkuliitteellä kaupungin strategiseksi kärkihankkeeksi valitun tulevaisuuden älykaupungin osan muovaajiksi. Kyse ei ole arkkitehtien työtehtäviin kuuluvasta kaupunkisuunnittelusta, vaikka tehtävä liittyykin kaupunkikehittämiseen. Samassa älykaupungin suunnittelupalaverissa istuivatkin ehkä arkkitehti ja "arkkitehti".

Arkkitehdin ammattinimikettä ei ole suojattu. Tutkintotutkimuksen nimikkeenä sitä ei voi saada Suomessa kuin edellä mainituista yliopistoista. Ammattinimikkeenä "arkkitehti" on kuitenkin jo jonkin aikaa näkynyt tietotekniikka-alalla, koska ala ei ilmeisesti ole onnistunut löytämään itselleen sopivampaa. Arkkitehdin nimi on toki erityisen mieluisa arkkitehdillekin.

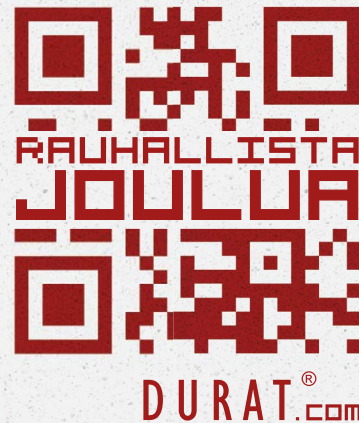
Kehitystä on kuitenkin havaittavissa, sillä lokakuun *Ilta-Sanomien* mukaan "arkkitehditkin" ovat jo hieman vanhahtavia nimikkeitä. Tuoreet full-stack developer ja scrum master kuulostavatkin omaperäisemmilä ja pirteän rouheilta tehtävännimikkeiltä tietojärjestelmien ammattilaisille.

Paula Huotelin

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt, 3D-tulostus

Joulu on jo
ovella.fi

ovella® systems oy

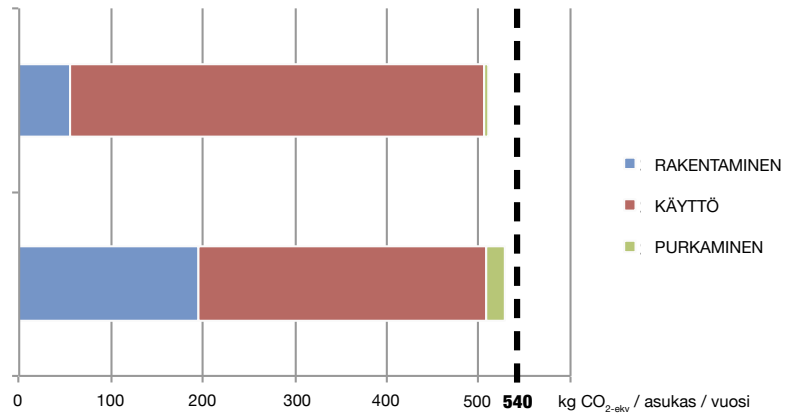
HAMARI
auditorium furniture solutions

Toivotamme asiakkaillemme
Rauhaisaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta.

Auditorioratkaisut vaativiin kohteisiin.
HAMARI auditorium furniture solutions Oy,
Runeberginkatu 34 E, FI-06100 Porvoo,
050 4641 375, www.hamari.pro

TALO 540, PUURUNKO,
PAINOVOIMAINEN ILMANVAIHTO,
MAALÄMPÖ + AURINKOKERÄIN JA -PANEELIT

TALO 540, KIVIAINEINEN RUNKO,
KONEELLINEN ILMANVAIHTO + LTO 85 %
MAALÄMPÖ + AURINKOKERÄIN JA -PANEELIT

Kahden erilaisen TALO 540:n elinkaaren hiilijalanjälki asukasta kohden jyvitettyinä.

Vaihtoehtoisia teitä vähähiiliseen asumiseen

Ekologisesti kestävään ja vähähiiliseen asumiseen on monta vaihtoehtoista polkua. Näin ilmenee arkkitehti Pekka Hännisen Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksella tekemästä diplomityöstä.

Ilmastonmuutos etenee. Ihmiskunta käyttää luonnonvaroja puolitoista kertaa ja me suomalaiset kolme kertaa enemmän kuin maapallo ehtii niitä tuottaa. Luonnon monimuotoisuus hupenee. Elämäntapamme – asuminen mukaan lukien – eivät ole kestävällä pohjalla.

Hiilidioksidipäästöjä tulisi ilmastolain hengessä vähentää vuoteen 2050 mennessä 80 prosenttia. Asumisen kohdalla tämä tarkoittaisi hiilidioksidipäästöjen nipistämistä nykyisestä 2 700 kilosta 540 kiloon henkeä kohden vuodessa. Onko kestävä ja vähähiilinen pientaloasuminen mahdollista nykyisillä tekniikoilla ja asumisen mukavuuksilla?

Pekka Hännisen diplomityössä *TALO 540 – konseptitalo ekologisesti kestävämmän elämän näyttämönä* etsitään erilaisia polkuja kestävämpään ja vähähiiliseen asumiseen. Konseptitalo TALO 540:n avulla tutkitaan, kuinka eri rakennusmateriaalit sekä ilmanvaihto- ja energiantuotantomuodot vaikuttavat

pientalon hiilijalanjälkeen. Vaikka eri hiilijalanjälkilaskentamenetelmissä on vielä ristiriitaisuuksia ja lisää tutkimusta tarvittaisiin, ovat laskelmien suuruusluokka ja suunta selvät: eri vaihtoehtojen hiilijalanjäljissä on huomattavia eroja.

Diplomityön aineiston perusteella ekologisesti kestävämpään ja vähähiiliseen asumiseen on monta vaihtoehtoista polkua. Teknologiaan perustuvan lähes nollaenergiarakentamisen rinnalla samaan lopputulokseen vie luonnonmukaisempi vaihtoehto. Tärkeimmät tekijät ovat energiatehokkuus, uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen, päärakenteiden hiilijalanjälki sekä tilatehokkuus. Kolmella tekijällä voi kompensoida yhden heikomman.

Luonnonmukainen kokonaisuus ratkaisee

Luonnonmukainen rakentaminen voi nojautua painovoimaiseen ilmanvaihtoon. Painovoimainen ilmanvaihto lisäsi TALO 540:n käytönaikaisia päästöjä 15–25 prosenttia, mutta ero on diplomityön aineiston mukaan kurottavissa umpeen materiaali- tai energiamuotovalinnoilla.

Puurakenteisen TALO 540:n rakentamisvaiheen aiheuttama hiilipiikki on 70 prosenttia pienempi kuin vastaavan kivirakenteisen vaihtoehdon. Uusiutuvia energiamuotoja hyö-

dyntävän version käytönaikaiset (lämmityksen, lämpimän käyttöveden ja sähkön) hiilidioksidipäästöt ovat jopa 80 prosenttia pienemmät kuin vastaavan sähkölämmitteisen vaihtoehdon. Puurakenteinen maalämpöä ja aurinkoenergiaa hyödyntävä painovoimaisen ilmanvaihdon vaihtoehto alitti jo nyt vuoden 2050 ilmastotavoitteen 540 kiloa hiilidioksidipäästöjä asukasta kohden vuodessa.

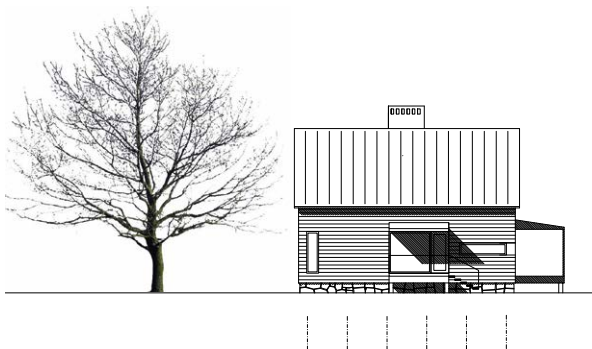
Koneelliseen ilmanvaihtoon ja lämmöntalteenottoon perustuva lähes nollaenergiarakentaminen ja passiivitalo eivät ole huonoja vaihtoehtoja, mutta niiden rinnalla olisi syytä säilyttää muitakin mahdollisuuksia, kuten painovoimaiseen ilmanvaihtoon nojautuva luonnonmukainen rakentaminen. Rakentamisen normiohjauksessa tulisi siirtyä elinkaaritarkasteluun, jossa huomioidaan myös käytetyt materiaalit sekä talosta saatava hyöty eli asumisen kohdalla asukasmäärä. Oleellista on lopputulos: asumisen pieni hiilijalanjälki. Keinot tämän saavuttamiseksi voisi asukas päättää vapaammin itse.

Luonnonmukainen talo voi lisäksi olla kestävämpi vaihtoehto ilmastomuutoksen jälkeisessä levottomassa maailmassa kuin runsaaseen tekniikkaan tukeutuva rakennus.

Pekka Hänninen: TALO 540 – konseptitalo ekologisesti kestävämmän elämäntavan näyttämönä. Aaltoyliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, arkkitehtuurin laitos 2016. 82 sivua.

”

OLEELLISTA ON LOPPUTULOS:
ASUMISEN PIENI HIILIJALANJÄLKI.
KEINOT TÄMÄN SAAVUTTAMISEKSI
VOISI ASUKAS PÄÄTTÄÄ VAPAAMMIN
ITSE.

Vuoden 2016 Hyvä luennoitsija on Markku Hedman

Tampereen teknillisen yliopiston ylioppilaskunta arvostaa TTY:n laadukasta opetusta. Vuosittain ylioppilaskunnan edunvalvontajaosto valitsee opiskelijoiden ehdotusten pohjalta yhden ansioituneen luennoitsijan ja palkitsee hänet Hyvä luennoitsija -palkinnolla. Perinne on jatkunut lähes kahden vuosikymmenen ajan, mistä ovat

merkinä Hyvien luennoitsijoiden karikatyyrit Päätalon toisessa kerroksessa.

Vuoden 2016 Hyvä luennoitsija on arkkitehtuurin laitoksen asutosuunnittelun professori **Markku Hedman**. Opiskelijat kuvailivat Hedmania lahjakkaaksi opettajaksi ja professoriksi, joka ei nosta itseään opiskelijoiden yläpuolelle vaan toimii tasapuolisena keskustelukumppanina. Hän ammentaa ideoita opiskelijoiden innoittamana ja kehittää opetustaan jatkuvasti. Hedman myös ottaa opiskelijoilta saamansa palautteen huomioon ja käsittelee sitä yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Hedmanin kurssit nähdään myös hyvinä verkostoitumismahdollisuuksina: ”Hedmanin järjestämät asutosuunnittelun kurssit toimivat usein alustoina, joiden kautta opiskelijat tapaavat tulevaisuuden yhteistyötahoja asukkaista aina asuntorakentamisen alan yrityksiin, järjestöihin, asiantuntijatahoihin ja viranomaisiin saakka. Hedmanin johtama asutosuunnittelun opetus- ja tutkimustoiminta nivoutuu yhteen erityisesti useita aihepiirejä tarkastelevien hankkeiden myötä. Opetus- ja tutkimustoimintaan liittyvä hankeyhteistyö rakentamisen alan toimijoiden sekä sidosryhmien kanssa on johtanut myös useisiin asuntorakentamisen kehitystä käsitteleviin seminaareihin”, ylioppilaskunta perusteli.

Hedman arvostaa saamaansa tunnustusta ja haluaa kiittää laadukkaasta opetuksesta koko työyhteisöään ja muita asutosuunnittelun opettajia.

Tulevaisuuden arkkitehtikoulu-myyttejä rikkomassa

Myth 1. Architecture is architecture; we are so unlike you.

Myth 2. Architecture needs other disciplines to be convincing.

Myth 3. Building a building is research.

Myytinmurtajat-tv-sarjassa kaksi innokasta, keski-ikäistä erikoistehosteiden ammattilaista ottaa viikoittain käsittelyynsä urbaanilegendoja ja kokeilee käytännössä, ovatko ne totta vai tarua – usein räjähteillä maustetuna. Samanlaisella innolla tartuttiin arkkitehtikoulutuksen myytteihin ja rakenteisiin Arkkitehtikoulu 2050 -tapahtumassa, johon kokoontui noin 50 aiheesta kiinnostunutta opiskelijaa, valmistunutta arkkitehtia, opettajia ja muita rakennusalan edustajia. Räjähdyksiä ei Töölön kirjastossa nähty, mutta ennakkoluulottomia ideoita erikoistehosteidenkin edestä.

Tapahtuman pääpaino oli yhdessä tekeminen ja ideoiminen. Uusi Kaupunki -kollektiivin fasilitojien johdolla pohdittiin ryhmissä unelmien arkkitehtikoulua, unelmien arkkitehtuurin opettajaa, tulevaisuuden arkkitehtia sekä tutkimuksen roolia arkkitehtuurin kentällä.

Muuttuva koulutus

Seminaarin aluksi orientoituttiin arkkitehtikoulutuksen mahdollisuuksiin ja haasteisiin kuulemalla neljä alustusta tutki-

muksen, rakennusalan ja korkeakoulutuksen tulevaisuuden näkökulmista. Suomen ylioppilaskuntien liiton koulutuspoliittinen asiantuntija **Niina Jurva** painotti elinikäisen oppimisen ja osaamisen merkitystä tulevaisuuden työelämässä. Jurvan mukaan tutkintojen merkitys tulee todennäköisesti vähenemään – tai ainakin muuttumaan.

Firan **Mikael Långström** toi puolestaan esiin avoimen datan merkitystä rakennusalan muutosvoimana. Hän korosti suomalaisessa kontekstissa uusien toimijoiden mahdollisuutta muuttaa rakentamisen kenttää. **Anni Vartola** Aalto-yliopistosta tarttui alustuksessaan myytteihin arkkitehteistä, arkkitehtuuritutkimuksesta ja arkkitehtikulttuurista.

Arkkitehti **Miia-Liina Tommilan** johdolla tutustuttiin Bergenin arkkitehtikouluun, jonka opetusmenetelmät, opetuksen sisältö sekä oppimisen miljöö eroavat suomalaisesta mallista.

– Koulutuksen kiintopiste siirtyy asteittain laajempaan kontekstiin: ensimmäisen vuoden fokuksena on ”minä”, toisena ”sinä”, kolmantena ”me”, Tommila kertoi.

Bergenin arkkitehtikoulun opetus koettiin yleisössä kiinnostavalla tavalla taidelähtöiseksi. Tommila kertoi avoimesti myös hyvin kokeilevan ja vapaan koulun kääntöpuolista: koulu tarjoaa vahvoille persoonille hienon alustan kehittyä, mutta epävarmemmat suunnittelijat eivät välttämättä löydä koulusta tarvitsemaansa tukea.

Rohkeasti mukaan keskusteluun

Workshopien perusteella tulevaisuuden arkkitehdilla voisi – ja tulisi – olla useita vaihtoehtoisia ammattiprofileja. Osaamisen pohjan muodostaisivat vuorovaikutustaidot, akateemiset taidot tiedon hankintaa ja analysointia varten sekä itsensä johtaminen,

Ingressi mukailee Anni Vartolan alustusta:

Till, Jeremy: What is architectural research? Architectural research: three myths and one model. RIBA 2005.

SANTERI NUOTIO

jota tarvitaan, kun omaa osaamista tulee jatkuvasti päivittää.

– Arkkitehtikoululta toivottiin vahvempaa yhteyttä ympäröivään yhteiskuntaan. Myös arkkitehtikoulujen oma yhteisö nähtiin alihyödynnettynä: arkkitehtuurikeskusteluun sekä tietojen ja taitojen jakamiseen voisi rohkaista enemmän. Missä näitä taitoja muuten oppii?, kysyi Opiskelija-SAFAn vastavalittu puheenjohtaja **Sonja Äärilä**. Työpajoissa syntyneisiin ajatuksiin voi tutustua tarkemmin Opiskelija-SAFAn verkkosivuilta joulukuun aikana julkaistavassa artikkelissa.

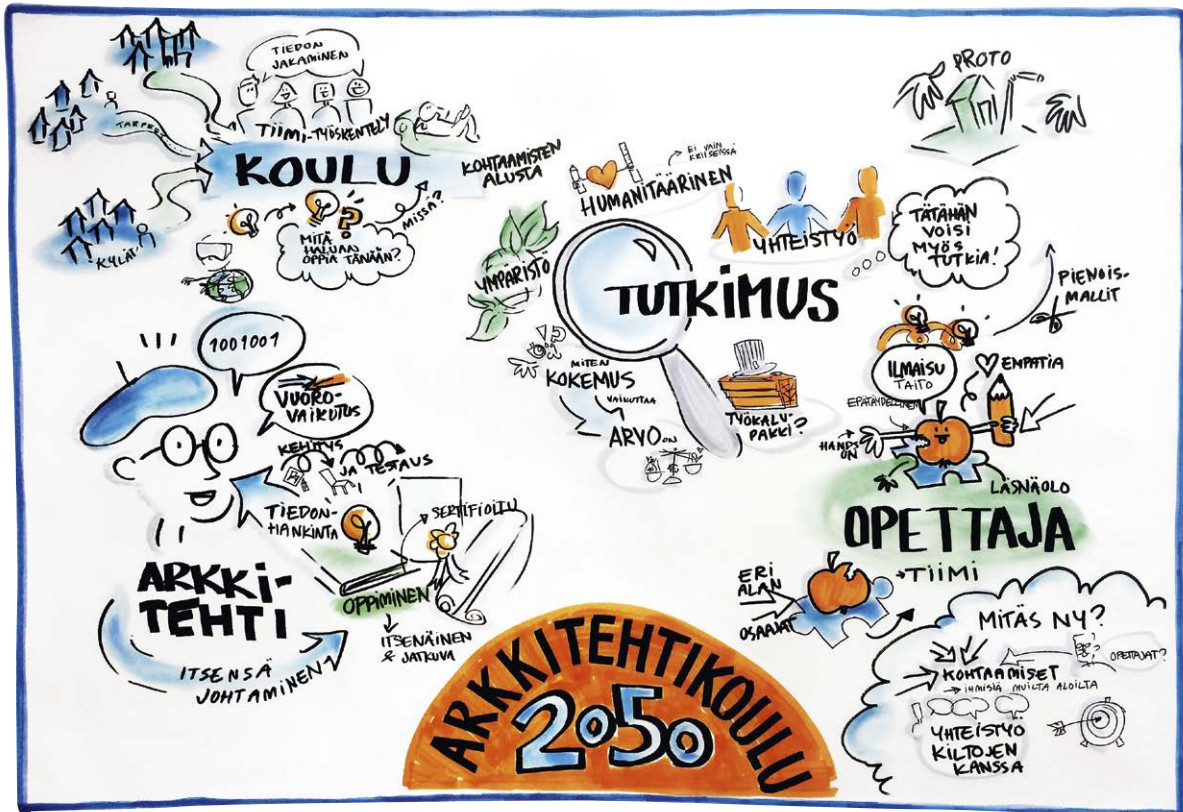
Salla Lehtipuun taiteilemat visuaaliset muistiinpanot työryhmien tuotoksista.

Entä mihin jatkamme tästä? Monipuolisesta osanottajajoukosta, ideoiden määrästä ja keskustelun innokkuudesta voi olettaa, ettei tämä jää tähän.

– Tarkoituksena on sukeltaa syvemmälle ja järjestää lisää vastaavia tapahtumia ensi vuonna yhteistyössä arkkitehtikiltojen kanssa, Äärilä lisäsi.

Santeri Nuotio ja Noora Laak

Arkkitehtikoulu 2050 -tapahtuman järjesti Opiskelija-SAFA 11.11. Töölön kirjastossa. Tapahtumaa tukivat SAFA, TEK, Fira ja Ruukki.

Heimo Paanajärvi

1939–2016

Arkkitehti Heimo Paanajärvi kuoli Helsingissä 27.9.2016 ja hänet haudattiin 28.10. Pusulaan. Kun hänen kurssitoverinsa tapasivat pari viikkoa myöhemmin perinteisessä lounaskokouksessa, yleiskeskustelu liikkui pitkälti hänen ympärillään.

Heimo oli jäänyt mieleen taiteellisena ja myyttisenä hahmona, hänessä oli jo opiskeluaikana menestyvän arkkitehdin aineksia, ja joku ehti kutsua häntä lounaalla kurssin Reima Pietiläksi. Samalla totesimme, että yhteiskunnallinen muutos, joka oli arkkitehtikunnalle ja varsinkin arkkitehtiopiskelijoille raju 1960-luvun keskivaiheilla, ei sopinut Heimon tapaiselle kyvyille. Arkkitehtuuri muuttui arkisemmaksi, ja ne mahdollisuudet, joista vielä edellinen sukupolvi oli ammentanut ilmaisuvoimansa, kaventuivat. Dramaattisuus osui helposti silloin omaan nilkkaan.

Heimo Paanajärvi syntyi Pusulassa syyskuussa 1939. Samana syksynä syttyi talvisota, ja Heimon isä kaatui maaliskuussa 1940. Kenraali, jonka joukoissa isä oli taistellut, valitsi sodan päätyttyä valokuvan perusteella Heimon kummilapsekseen ja tuki tämän koulunkäyntiä. Opintie alkoi Pusulan kansakoulussa ja jatkui Lapinlahden yhteiskoulussa, kun Heimon äiti oli löytänyt työpaikan Orionin tehtaalla Mankkaalla.

Päästyään arkkitehtuurin osastolle Heimo ajoi Mankkaalta moottoripyörällä Hietalahden torille ja riisui matkan päätteeksi nahkaiset ajovarusteet. Kun arkkitehtuurin assistentti opiskelun alkumetreillä pyysi häneltä perustelun suunnitelman ratkaisulle, hän asetti kyynärpänsä pöydälle ja näytti nyrkkiä. Arvot olivat alusta alkaen Heimolle selvät: koti, uskonto ja isänmaa.

Opintoretket suunnattiin myös ulkomaille, ja Heimo osallistui niihin aktiivisesti. Kerran Sienassa Italiassa viini-illan jälkeen professori Nils Erik Wickberg ryhtyi rohkeasti hotellin portaikossa ennustajaksi ja maalaili läsnä oleville heidän tulevaisuuttaan. Heimo sai tietää, että hän oli Suomen arkkitehtuurin suuri toivo. Ilmeisesti Wickbergin suosituksesta Heimo

sai työpaikan Alvar Aallon toimistossa valmistuttuaan vuonna 1966. Siellä hän aluksi osallistui Akateemisen kirjakaupan viimeistelyvaiheeseen, jonka jälkeen hänelle annettiin päävastuu Sähkötalon toteutuksesta Kampissa.

Löysästi organisoidussa Aallon toimistossa työtehtävien hoito ei aina ollut kovin helppoa, mutta Heimo selviytyi kunnialla Sähkötalon toteutuksesta. Aalto mieltä Heimon määrätietoiseen ja herkkään isäntähahmoon ja löysi hengenheimolaisen. Vastaavasti Kampin työmaalla Heimo joskus rakennuttajan mielestä esiintyi ”aaltomaisempana kuin Aalto itse”. Eri mielisyyksien esiintyessä Heimo saattoi turvautua ojennukseen: ”Jos rakennuttajan edustajat katsovat oikeudekseen määrätä henkilökohtaisten tunteittensa mukaisia rakennuksen arkkitehtonisen luonteen kanssa ristiriidassa olevia yksityiskohtia, viedään edellytykset arkkitehtonisesti sopusuhtaisen miljöön muodostumiselta.” Näillä otteilla muun muassa asiointihallin valmis keraaminen taustaseinä purettiin suurelta osin ja korvattiin oikean värisillä klinkkereillä.

Aalto vanheni näkyvästi toimistossa 1970-luvun alussa, ja työntekijät yrittivät parhaansa mukaan etsiä uusiin tehtäviin. Heimo oli ehtinyt avioitua Kirstin kanssa ja ryhtyi tämän jälkeen pyörittämään yhden hengen toimistoa. Hän osallistui lukuisiin arkkitehtuurikilpailuihin aikana, jolloin toimiva työryhmä yleensä oli menestyksen edellytys. Kilpailujen ohella Heimo piirsi yksityisille taloja ja harrasti aktiivisesti taidehankintoja. Suosittuja taiteilijoita olivat Unto Pusa, Ilmari Aalto, Väinö Kamppuri, Alvar Cawén ja Ragnar Ekelund. Eräänä päivänä ilmestyi toimiston seinälle silloin vielä tuntemattoman Leena Luostarisen kookas taulu.

Kiltti ja myhäilevä Heimo auttoi aina läheisiään ja ystäviään. Kohtalo sen sijaan kohteli aikaa myöten Heimoa kaltoin. Hän kokeili grynderin roolia, osti rivitalotontin ja joutui rikollisuuden uhriksi. Kirsti kuoli liian nuorena, ja Heimo jäi yksin kuuden lapsen kanssa. Hän ehti senkin jälkeen menettää kaksi lastaan ja kaksi lapsenlastaan. Heimon vuoroin onnellinen, vuoroin traaginen elämä päättyi pitkään sairasteluun.

Totesimme ennen kurssin yhteisen lounaan päättymistä, miten todellinen elämäntarina joskus vie voiton mielikuivutukselta. Heimon elämästä kehittyi dramaattinen tarina, joka samalla tarjoaa ajankuvan arkkitehtuurin lähihistoriasta.

Kun Heimon arkku laskettiin maahan, tunsin ja ymmärsin, kuinka keskeinen osa Heimon syvintä olemusta kumpusi Pusulasta, hänen lapsuutensa maisemasta. Ympäröivän maiseman ääriviivoista ja maaston muodoista piirtyi mielikuva Heimosta.

Jään kaipaamaan pitkäaikaista työtoveria ja vanhaa ystävää.

Tore Tallqvist

Ruut Ronni Tampereen paikallisasiamieheksi

SAFAn Tampereen seudun paikallisasiamieheksi on valittu arkkitehti **Ruut Ronni**. Hän aloittaa tehtävässä vuoden 2017 alussa.

Ruut Ronni työskentelee Arkkitehtitoimisto Nevalla, suorittaa pedagogisia opintoja Tampereen yliopistossa ja on kiinnostunut etenkin arkkitehtuurikasvatuksesta.

– Ruutilla on hyvät verkostot niin arkkitehtien kuin paikallisesti tärkeiden yhteistyötahojen keskuudessa ja paljon ideoita paikallistoimintaan, TamSAFAn puheenjohtaja **Eeva Korhonen** sanoi.

Ruut Ronni valmistui arkkitehdiksi Tampereen teknillisestä yliopistosta vuonna 2006. Hän on työskennellyt arkkitehtitoimistojen lisäksi TTY:llä sekä yrittäjänä omassa yrityksessään (Arkkitehtistudio Pinta) muun muassa pientalojen ja korjausrakentamisen suunnittelun aloilla. Tällä hetkellä hän työskentelee Arkkitehtitoimisto Nevassa ja opiskelee ammatillisessa opettajankoulutuksessa. Ronni on toiminut luottamustehtävissä muun muassa Pirkanmaan Rakentajat ry:ssä ja TamSAFAn hallituksessa.

– Otan paikallisasiamiehen tehtävän innolla vastaan. Taivoitteenani on jatkaa hyväksi havaittua linjaa paikallisten täydennyskoulutusten järjestämisessä jäsenistölle. Pysin myös vahvistamaan ammattikunnan suhdetta alan opiskelijoihin ja innostamaan opiskelijoita mukaan SAFAn toimintaan. Itselleni läheinen kiinnostuksen kohde, arkkitehtuurikasvatus, on Tampereella nyt hyvässä nousussa, ja toivon voivani paikallisasiamiehenä vaikuttaa positiivisesti myös sen kehitykseen, Ronni sanoi.

SAFalla on kolme paikallisasiamiestä, Oulussa, Turussa ja Tampereella. Paikallisasiamiesten tehtävinä on toimia SAFAn yhdyshenkilönä, pitää yhteyttä paikallisiin arkkitehtiopiskelijoihin, huolehtia alueen yhteiskunta- ja mediasuhteista yhteistyössä paikallisosaston kanssa sekä kehittää yhteistyötä alueen muiden järjestöjen kanssa.

Porin kaupunkisuunnittelupäälliköksi Mikko Nurminen

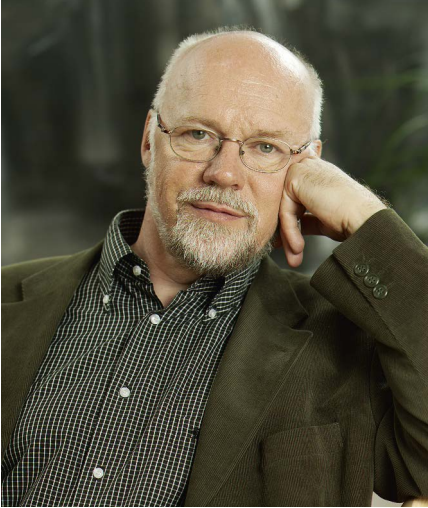
Porin uudeksi kaupunkisuunnittelupäälliköksi valittiin äänestyksellä Ulvilan kaupungin kaavoituspäällikkö, arkkitehti **Mikko Nurminen**. Nurminen oli kaupunginhallituksen esitys virkaan.

Asiasta käytiin suljettu lippuäänestys. Nurminen sai 53 ääntä ja Porin asemakaava-arkkitehti **Risto Reipas** 9. Reipas on virkaan varalla. Kankaanpään kaupungingeodeetti **Elisa Laine** sai 3 ääntä.

Itsenäisyyspäivän kunniamerkkejä SAFAn jäsenille

Presidentti **Sauli Niinistö** jakoi jälleen itsenäisyyspäivänä kunniamerkkejä. SAFAn ehdotuksesta kunniamerkit sai neljä arkkitehtiä.

Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin saivat **Seija Hirvikallio** ja **Kirsi Korhonen**. Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki myönnettiin **Pauno Narjukselle**. Lisäksi **Ilmari Lahdelma** sai Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin.

Työsuhteen olennaisen ehdon muuttaminen

Yrityselämän muutokset aiheuttavat tarpeita muuttaa työsuhteen keskeisiäkin ehtoja. Millaisin edellytyksin se on hyväksyttävää? Entä millaista menettelyä tällöin on käytettävä? Korkein oikeus täsmensi menettelyn vaatimuksia.

Työsopimuksen olennaisen ehdon yksipuolinen muuttaminen rinnastetaan vaikutuksiltaan työsuhteen irtisanomiseen ja uuden työsuhteen tarjoamiseen, vaikka työnantajan todellinen tarkoitus ei olisi irtisanoa työntekijää tai vähentää työvoimaa. Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että työnantaja voi irtisanomisen sijasta yksipuolisin toimenpitein irtisanomisperusteella ja irtisanomisaikaa noudattaen muuttaa työsuhteen olennaisia ehtoja, kuten työtehtäviä, palkkaa ja työntekeä paikkaa. Irtisanomisperuste voi olla tällöin henkilöön liittyvä syy, kuten työkyvyn olennainen heikentyminen muutoin kuin tilapäisesti, tai tuotannollis-taloudelliset syyt.

Käytännössä muutos voidaan toteuttaa kahdella tavalla. Työsopimus voidaan irtisanoa ja samalla tarjota uutta työsuhteen ehdoin. Työnantaja voi myös ilmoitusmenettelyä käyttämällä yksipuolisesti muuttaa työsuhteen ehtoja irtisanomisperusteeseen vedoten ja irtisanomisaikaa noudattaen. Molemmissa tapauksissa muutos astuu voimaan vasta irtisanomisaikojen kuluttua, elleivät työnantaja ja työntekijä sovi muusta ajankohdasta.

Korkein oikeus on tuoreessa ratkaisussaan 2016:80 selvittänyt menettelyn vaatimuksia tilanteissa, joissa vanhaa työsuhteen ehdosta ei irtisanoa ja työntekijä ei hyväksy muutosta.

Millainen ilmoitus muutoksesta?

Kun työnantaja haluaa muuttaa työsuhteen ehtoja, työntekijän on tärkeä tietää, että taustalla on työnantajan näkemyksen mukaan irtisanomiseen oikeuttava syy ja että työsuhteen ehdot päättyvät. Työntekijän on myös tärkeä

tietää, että jollei hän hyväksy työnantajan ilmoittamia uusia ehtoja, työsuhte päättyy irtisanomisaikojen kuluttua työnantajan ilmoituksen perusteella. Niinpä ellei vanhaa työsuhteen ehdosta irtisanomista, työsuhteen olennaisen ehdon muuttamiseen tähtäävän ilmoituksen tulee kuitenkin sisältää selvät tiedot irtisanomisperusteesta, muutettavasta ehdosta ja sen voimaantuloajankohdasta, samoin kuin siitä, milloin työsuhte päättyy, ellei työntekijä hyväksy ehtoja.

Yleinen ilmoitus tai työntekijän tietoisuuteen tehtävien tai toimipaikan muutoksesta ei riitä, vaikka asiasta olisi käyty yhteistoimintaneuvottelut. Korkeimman oikeuden ratkaisemassa tapauksessa ei ollut riittävä, että yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen henkilöstötilaisuudessa ja myös kirjallisella ilmoituksella työntekijälle oli ilmoitettu yrityksen toimipaikan siirrosta toiselle paikkakunnalle ja toiminnan loppumisesta entisellä paikkakunnalla määräpäivänä.

Korkein oikeus katsoi, ettei tuollaisten ilmoitusten perusteella ollut alkanut kulua irtisanomisaikaa, jotta muutos työntekijän työsuhteen ehdosta olisi astunut voimaan ja jotta työsuhte olisi päättynyt työntekijän kieltäytyessä muutoksesta. Ilmoituksesta olisi tullut käydä selvästi ilmi irtisanomisperuste ja se, että työsuhteen ehdosta tarjotaan irtisanomisen sijasta.

Jos työntekijä kieltäytyy oikein toteutetusta muutoksesta, johon työnantajalla on myös laillinen irtisanomisperuste, työntekijällä on työsuhteen päättyessä oikeus saada irtisanomisaikojen palkka. Palkka määräytyy työnantajan kohdalla noudatettavan irtisanomisaikojen perusteella. Työntekijän ei toisin sanoen katsota itse irtisanoutuneen, vaikka hän ei suostu jatkamaan uusin ehdoin. Työnantajan katsotaan irtisanoneen työntekijän vanhan työsuhteen.

Milloin yhteistoimintamenettely?

Kun yrityksessä on säännöllisesti vähintään 20 työntekijää, yrityksessä on käytävä yhteistoimintaneuvotteluja, jos yritystoiminnan muutokset vaikuttavat olennaisesti henkilöstöön,

VALO/ON

VALAISTUSALA SAA HELMIKUUSSA OMAN AMMATTILAISTAPAHTUMAN VALO/ON 1.-2.2.2017

KAKSIPÄIVÄINEN VALO/ON 2017 TUO YHTEEN 29 JULKISTEN TILOJEN VALAISTUKSEN JOHTAVAA YRITYSTÄ ESITTELEMÄÄN KIINNOSTAVIMMAT JA AJANKOHTAISIMMAT UUTUUSTUOTTEENSA JA PALVELUNSA. TAPAHTUMA JÄRJESTETÄÄN 1.-2.2.2017 KELLO 15-22 TAPAHTUMAKESKUS TELAKALLA HELSINGIN HERNESAARESSA.

REKISTERÖIDY KÄVIJÄKSI 5.12. ALKAEN JA TUTUSTU TAPAHTUMAN TARKEMPIIN TIETOIHIIN OSOITTEESSA:

WWW.VALOON2017.COM

NÄYTTILLEASETTAJAT

YHTEISTYÖSSÄ

kuten työtehtäviin tai toimipaikkaan. Neuvotteluja ei tarvitse käydä, jos työsuhteen ehtojen muutoksesta voidaan sopia. Neuvottelut voidaan myös lopettaa milloin hyvänsä, kun asioista sovitaan.

Jos yritystoiminnan muutoksen arvioidaan johtavan työntekijän irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen, neuvottelut on käytävä niin sanotun pidemmän kaavan mukaan eli noudattaen yhteistoimintalain 8 luvun säännöksiä. Samaa menettelyä yt-neuvotteluissa on noudatettava, jos yritystoiminnan muutoksen arvioidaan aiheuttavan muutoksen työntekijän työsopimuksen olennaiseen ehtoon.

Myös EU-tuomioistuin on tulkinnut, että työsopimuksen olennaisen ehdon muutos rinnastuu voimassa olevan sopimuksen irtisanomiseen. Tuomioistuimen mukaan joukkovähentämisdirektiiviä on tulkittava siten, että kun työnantaja yksipuolisesti ja työntekijän vahingoksi tekee merkittävän muutoksen tämän työsopimuksen olennaisiin osiin syistä, jotka eivät liity kyseiseen työntekijään, tämä menettely kuuluu direktiivin "irtisanomisen" käsitteen alaan.

Vaikka työnantajan tarkoituksena ei olisi irtisanoa ketään vaan ainoastaan muuttaa työsopimuksen olennaista ehtoa, neuvottelut on käytävä samaa menettelyä noudattaen kuin

VAIKKA TYÖNANTAJAN TARKOITUKSENA EI OLISI IRTISANOA KETÄÄN VAAN AINOASTAAN MUUTTAÄ TYÖSOPI-
MUKSEN OLENNAISTA EHTOA,
NEUVOTTELUT ON KÄYTÄVÄ SAMAA
MENETTELYÄ NOUDATTAEN KUIN
VÄHENNETTÄESSÄ TYÖVOIMAA.

vähennettäessä työvoimaa. Vasta kun neuvottelut on käyty, voidaan ryhtyä toimenpiteisiin muutoksen toteuttamiseksi irtisanomisaikaa ja jompaakumpaa edellä kerrottua menettelyä noudattaen, ellei asiaa ole matkan varrella sovittu.

Se, mitä edellä on sanottu työsopimuksen olennaisesta ehdosta, koskee myös ehtoja, jotka ovat vakiintuneen käytännön myötä muodostuneet työnantajaa sitoviksi ja olennaisiksi työsuhteen ehdoiksi. Vakiintumisen arviointiin voivat vaikuttaa muutkin tekijät kuin käytännön ajallinen kesto.

Kari Kannala

kari.kannala@eversheds.fi, Eversheds Asianajotoimisto Oy

Väkeviä muutosvoimia

Teknologia on aikamme väkevin muutosvoima ja voimavara, kirjoittaa Ocean Cleanupin perustaja **Boyan Slat** The Economistin *The World in -*verkkojulkaisussa. Hänen mielestään teknologiset innovaatiot luovat kokonaan uusia ratkaisuja ja laajentavat ihmisen keinovalikoimaa. Muut muutoksiin tähtäävät toimenpiteet perustuvat vain vallitsevien rakenteiden uudelleenorganisointiin.

Ammattikuvat muuttuvat

Koska kaupunkien kasvu ei näy loppua, on tulevaisuudessa luvassa lisää rakentamista. Se lisää teknisiin ratkaisuihin liittyviä ongelmia ja tekee tilaajan tarpeiden ja talousarvioiden yhteensovittamisesta entistä vaikeampaa. Samalla se vähentää aikaa ja rakennusmaata, mikä puolestaan lisää poliittisia vaikeuksia.

Erilaisista normien purkamistalkoista huolimatta monet uudet rakentamiseen kohdistuvat tavoitteet ja toiveet kuormittavat alaa entistä enemmän. Alan ammattikuvat muuttuvat – myös arkkitehdin.

Suunnitelmat eivät tule koskaan valmiiksi

Liiketoimintojen kehittämisessä törmää jatkuvasti käsitteeseen ”uusi normaali”. Arkkitehtisuunnittelun uusi normaali on parhaillaan syntymässä. Siihen kuuluu esimerkiksi se, että suunnitelmien sisältämän tiedon käyttötarkoitus laajenee ja sen merkitys ja arvo kasvavat.

Tieto ei olekaan enää entisessä mielessä arkistotavaraa, vaan se on muuttunut koko ajan päivittyväksi ajantasatiedoksi. Suunnitelmat eivät siis tule koskaan valmiiksi, vaan ne ovat vain hetken pysähtyneessä tilassa tiettyä käyttötarkoitusta varten. Tällä on vaikutusta suunnitelmista käytävään kauppaan.

Tulevaisuus on verkostoissa

Kaupungistumisen vuoksi arkkitehtuurin merkitys on viimeisten 15 vuoden aikana kasvanut merkittävästi. Muuttoliike on ajanut kaupungit kilpailemaan keskenään. Tästä näkyvä esimerkki on kaupunkien välinen kilpailu huomiota herättävillä merkkirakennuksilla. Vetovoimakilpailu yhdessä kasvavan asuntotarpeen kanssa on johtanut arkkitehtitoimistojen hyvään markkinatilanteeseen.

Tässä kiireessä ja euforiassa on saattanut jäädä huomaamatta, että arkkitehtuurin liiketoimiala on käymässä läpi historian- sa suurinta muutosta. RIBAn raportin mukaan arkkitehtitoimistot ovat jakautumassa kolmeen ryhmään: niihin, jotka jatkavat ennallaan, niihin, joilla on kasvumahdollisuuksia, ja niihin, jotka ajautuvat riskiryhmään. Emme varmaan ole vielä edes puolivälissä sillä tiellä, minne digitalisaatio on meitä viemässä.

Arkkitehtien pitää pystyä murtautumaan renessanssi-osaajaperinteen turvakapselista, sillä tulevaisuus on verkostoissa. Pitää pystyä valitsemaan tehtäviä konsultoivan ja verkottuneen neuvonantajan, suunnittelujohtajan ja suunnittelijan välillä – kaikille kyllä riittää tekemistä.

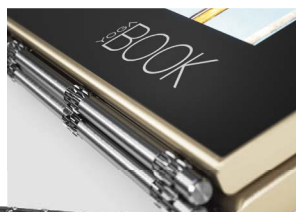
Vesa Juola

Uutuus! LENOVO YOGA BOOK

maksimoi luovuuden myös
ollessasi liikkeellä

Lue lisää: www.gigantti.fi/yogabook

Lenovo™

Alkaen:

499

YOGA^{BOOK}

LEZA0V0038SE / LEZA0V0058SE

Tee muistiinpanoja tai luonnoksia kynällä, jossa on aitoa mustetta. Kirjoita Halo-näppäimistöllä, joka tulee näkyviin, kun tarvitset sitä, ja katoaa, kun sitä ei enää tarvita. Käytä ominaisuuksia tutussa Android-ympäristössä. Ohut, kevyt ja hyvännäköinen YOGA Book tarjoaa pelivaraa mielikuvitukselle – missä ja milloin tahansa.

Tallennus
64 GB

FHD IPS
1920 x 1200

Kannettava
0,690 kg ja
1 cm ohut

Akunkesto
Jopa 12 h

Intel® Atom™ processor. Intel Inside®.

Ultrabook, Celeron, Celeron Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, vPro Inside, Xeon, Xeon Phi, and Xeon Inside are trademarks of Intel Corporation in the U.S. and/or other countries.

GIGANTTI

Hong Kongin kaupunkielämää.

Wien kanavien varsilla.

Havaintoja tiheydestä

Kaupunkien tiivistämisspaineissa kaupunkielämän erilaisia tiheyksiä voidaan arvioida suomalaisen erakkouden, keskieurooppalaisen kahvilakulttuurin ja globaalin kulutusriemun skaalalla.

Kaupunkien tiivistäminen on maisema-arkkitehtuurin kannalta sekä mutkikas että kiehtova teema: se syö konkreettisesti pelitilaa ja asettaa korkeampia vaatimuksia sisällölle. Tiivistä pidetään urbaanina, ja keskustelua ajaa yleensä tehokkuuden tavoittelu: päästöt, maankäyttö, aika, talous...

Harvaan asuttuun Suomeen urbaanin mallia haetaan ulkomailta, toisenlaisista kulttuureista. Kaupunkirakenteen kopioiminen on yksinkertaista, mutta millaista on eläminen tiiviissä kaupunkiympäristössä ja voiko sitä maahantuoda?

Hong Kong – kekseliäs mutta ristiriitainen

Saaristoon tilanpuutteesta pakkautunut Hong Kong (16 400 as/km²) on yksi maailman tiheimmistä kaupungeista, jossa ihmiset sopeutuvat minimaalisiin huoneistoihin, jaettuun tilaan ja monikulttuurisuuteen. Anonyymissa metrotungoksessa ei ähkiä hermostuneesti.

Portaikkokujat sekä sisäänkäyntien edustat on omaksuttu ja yksilöity kulkuväyliä monipuolisempaan käyttöön: minipuutarhaksi, myymälän ja verstaan jatkeeksi, alttariksi, sunnuntaielokuvan katsomoksi, katutaidegalleriaksi. Pilvenpiirtäjistä huolimatta elävä ja pienipiirteinen katutila, jalankulkijat ja taskupuistot saavat unohtamaan kauhukuvat sieluttomista suurkaupungeista. Arvelen silti, ettei tiivistäminen saa suomalaisia levittelemään kotoisia arkitoimintojaan kadulle.

Subtrooppisessa ilmastossa pientenkin vihervaluiden biomassassa on ympärivuotisesti runsasta, ja Hong Kongin rantaviiva on riittoisa. Silti veden äärelle pääsee harvoissa kohdissa. Kaupungin pinnat ovat betonia: sadekautena tulvii. Metroasemilta alkavat ostoskeskukset nostavat kaupunkilaisen ja turistimasat universaalin kuluttajan päärooliin tai alentavat osattomiksi.

Arjessa tiiviin metropolin ekologisuudesta ja viihtyisyydestä paljastuu kekseliäiden yksityiskohtien lisäksi ristiriitaisuuksia, joita rakeisuuskartat ja tehokkuuslaskelmat eivät välitä. Hong Kongin kehitys on käytännössä vieroittanut asukkaat merellisyydestä ja kasvillisuudesta. Kenkämerkit ovat paremmin hallussa kuin paikallinen kalalajisto. Millaisin suunnittelutyökaluin tulkaamme hongkongilaisesta neliömetristä suomalaisen hehtaarin?

Wien – haastavan seurallinen

Ei tarvita aasialaista ääriesimerkkiä huomatakseen, kuinka (tiivis) kaupunki kannustaa kuluttamaan ja etäännyttää luonnosta. Kulttuurimetropoli ja smart cityksi brändätty Wien (4 400 as/km²) on kuuluisa asuinviihtyvyydestään. Keski-eurooppalaista intiimiyttä ja kahvilakulttuuria on taottu meillemme kaupungin ideaalina.

Siististi pukeutuneet ihmiset shoppailevat, istuvat kahvittelemassa ja seurustelevat tiiviisti rakennettujen kaupunginosien siisteillä pikkuaukioilla sekä keskiluokkaistuvilla toreilla. Vaihtoehtokulttuurit, juppibaarit ja turistit kohtaavat Tonavan toistaiseksi rosoisilla rannoilla. Työväenkaupunginosissa on eksoottista kuhinaa – ja kivitaloja, kiviä valokuiluja sekä asfalttia.

Tiiviisti rakennettu kaupunki on meluisa ja kesällä sietämättömän kuuma. Harvoilla kaduilla on puita, eikä tiiviys ole vähentänyt autoja. Liikennevalot tahdittavat pyörämatkoja. Kanavien varret on betonoitu, ja niihin on integroitu metrolinja. Pieneen tilaan loihdittu infrastruktuuri on oivaltavaa mutta ekologia ja viihtyisyys kehiteltävissä. Uusi satelliittikaupunginosa Seestadt Aspern onkin kunnostautunut ulkotilojen mitoituksessa – konseptin läpiviemiseen tuotiin Jan Gehl.

Kantakaupungista lenkille tai leikkipaikalle pitää hakeutua omaa kaupunginosaa kauemmas. Uimassa käydään kylki kyljessä arkisilla kanavanrannoilla tai autoillaan laumassa vuoristorajärville. Ajomatka säästyy, mikäli pitää naapureista siirtolapuutarhassa. Ensimmäiset kattopuutarhat syntyvät, ja kaupunginosaviljelyn rahoitus on tarpeeseen tullut ele. Vegaanikauppojen tiedostava asiakaskunta on kuitenkin marginaalinen, ja kaupunkia ympäröivät laajat monokulttuurit. Luonto on ulkoistettu vuoristoon.

Tiiviin suurkaupungin hilpeä yhteiselo on ihailtavaa, mutta sen sietäminen edellyttää seurallista luonnetta. Syntyykö se Suomeenkin itsestään tiiviissä kaupungissa, vai saavatko kaupunkiin muuttaa vain ihmisjoukoissa viihtyvät?

Oma maa metsämansikka?

Suomalainen erakkoluonne naurattaa, kun joku kehtaa laittaa puistossa riippumaton viereisen puuhun. Mateleva joukkoliikenne tuntuu slow city -parodialta. Maailman mittapuulla epäurbaanissa periferiassa on silti mahdollisuuksia.

Vaikka Suomi näyttäytyisi autiona urbaanin kehitysmaana tai tilan tuhlaajana, ei kannata samaistua kaupunkieihin, jotka 2000-luvulla liimaavat vihreitä postimerkkejä. Suurkaupungeissa vallitseva kulutuskeskeisyys ja heikko luontosuhde muistuttavat, että tiiviin kaupungin argumentointi ekologisempaan on nähtävä kriittisesti.

Suomen kaupungeissa on varaa tiivistää, mutta tiivistämispaineet eivät ole lähtöisin tilanpuutteesta eivätkä seuran kai-puusta. Tästä näkökulmasta Suomessa menee aika hyvin ja voimme erottua. Muodon ja rakenteen tehokkuuden lisäksi kaupungin vuorovaikutus silottelemattomankin luonnon-ympäristön kanssa on sisällöllistä rikkautta ja tiheyttä, joita viherkatot ja talousmetsävyöhyke eivät korvaa.

Uusia suunnitteluideoita etsiessä lainaaminen, liioittelu ja naiivius tuottavat oivalluksia. Teknis-taloudellista made-in-Hong-Kong-retoriikkaa täytyy kuitenkin vähän pureskella.

Vilja Larjosto

MILLAISIN SUUNNITTELUTYÖKALUIN
TULKKAAMME HONGKONGILAISESTA
NELIÖMETRISTÄ SUOMALAISEN
HEHTAARIN?

SketchUp Pro 2017

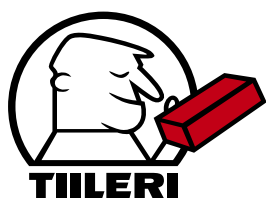
**Tule
demoon
13.1.2017!**

Entistä fiksumpi!
www.sketchup.fi

M.A.D.
Micro Aided Design

LASTING EXPRESSIONS

KERAMIA OY
SEPPÄLÄN TIILI OY
YLIVIESKAN TIILI OY
www.tiileri.fi

www.lamidoors.com

MUOVILAMI OY

PEIKKO FINLAND OY
TOIVOTTA
ILOISTA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA
VUOTTA 2017!

au toivottaa lukijoilleen
rauhallista joulua ja
onnellista uutta vuotta 2017!

JKMM Arkkitehdit

**on laadukkaan arkkitehtuurin
suunnittelutoimisto Helsingin Kampissa.**

Haemme joukkoomme kokeneita ja taitavia arkkitehteja sekä arkkitehtiylioppilaita. Arvostamme kokemusta toteutussuunnittelusta. ArchiCAD osaaminen on plussaa, mutta ei tärkein kriteeri.

Hakemukset 15.1.2017 mennessä otsikolla
"Töihin JKMM:lle" osoitteeseen rekry@jkmm.fi.

JKMM

TÖITÄ ARKKITEHDEILLE TURUSSA

Tule mukaan tarkkaan joukkoomme!

Juhana Marttinen Arkkitehdit Oy

Lisätietoja p. 040 346 46 42
juhana.marttinen@jmark.fi

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 6801 368
tilitoimisto@apalvelu.fi

Myydään ylimääräiset ArchiCAD-lisenssit,
tarkista mitä on jäljellä ja tee tarjous!
www.3drender.fi/ac

arkkitehtuuriantikvariaatti
bookm-ark.fi

**Verstas Arkkitehdit Oy hakee
ammattitaitoisia suunnittelijoita
mielenkiintoisiin ja vaativiin
rakennussuunnitteluhankkeisiin.**

Edellytämme tietomalliosaamista.

**Hakemukset sähköpostitse:
work@verstasarkkitehdit.fi**

VERSTAS ARCHITECTS

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla
www.safa.fi

EKMAN ARKKITEHDIT hakee opintojensa loppuvaiheessa olevaa arkkitehtiopiskelijaa ja kokeneempaa arkkitehtia monipuolisiin rakennussuunnittelutehtäviin.

Edellytämme aiempaa rakennussuunnittelukokemusta ja ArchiCAD-osaamista.

Vapaa muotoiset hakemukset referenssitietoineen: sami.ekman@ekark.fi

Palkkaamme uudet työntekijät niin pian kuin mahdollista.

www.ekmanarkkitehdit.fi

EKMAN
ARKKITEHDIT

PROJEKTIARKKITEHTI

Projektinhallintataitoinen arkkitehti asutosuunnittelukohteisiin.

ARKKITEHTI / RAKENNUSARKKITEHTI

Korjausrakentamiseen perehtynyt arkkitehti / rakennusarkkitehti suunnitteluryhmän jäseneksi.

ARKKITEHTI YO

Arkkitehtiopiskelija visualisointi- ja mallinnustehtäviin.

Lisätietoja: www.neva.fi

Hakemukset: rekry@neva.fi

ARKKITEHTITOIMISTO NEVA OY

JLL on globaali kiinteistöalan asiantuntijapalveluihin erikoistunut yhtiö. Yli 60 000 työntekijäämme 80 maassa tarjoavat niin kiinteistösijoittajille kuin käyttäjäyrityksille maailman johtavaa osaamista. Helsingissä tarjoamme mm. uudis- ja korjausrakennushankkeiden rakennuttamisen ja arkkitehtisuunnittelun asiantuntijapalveluita. Työkantamme kasvaa ja nyt haemme joukkoomme:

PROJEKTIARKKITEHTIA ARKKITEHTISUUNNITTELUN YKSIKKÖÖN

Olet osaava, suoraviivainen, vastuuntuntoinen ja haluat edetä urallasi. Toimit joustavasti yhteistyössä sekä asiakkaiden että oman tiimimme kanssa. Hallitset erinomaisesti suullisen ja kirjallisen suomen kielen, arvostamme hyvää englannin kielen taitoa. Työtehtäviisi kuuluu toimia projektiarkkitehtina monipuolisissa hankkeissa asumisen ja toimitilojen parissa. Edellytämme alan koulutusta ja työkokemusta. Pääasiallisena työvälineenä toimii ArchiCAD. Saat työn kasvavassa, nuorekkaassa ja kansainvälisessä yhtiössä ja hyvän tiimin, jossa voit kehittyä edelleen.

Toimita vapaamuotoinen hakemus palkkatoivomuksineen ja CV osoitteella johanna.lappalainen@eu.jll.com viimeistään 5.1.2017. Lisätietoja antaa Johanna Lappalainen, National Director, Architectural Design, johanna.lappalainen@eu.jll.com, p. 050 533 0301.

www.jll.fi • PDS • Leasing • Capital Markets • Valuation • Retail

Showing Scandinavia Feb 7–11 2017

Stockholm Furniture & Light Fair
has been reinventing design since 1951.
Together with Stockholm Design Week
we form the world's largest meeting
place for Scandinavian design.

Welcome!

stockholmfurniturefair.com
stockholmdesignweek.com

Stockholm
Furniture
Fair®

Stockholm
Design
Week®

Northern
Light
Fair™

Stockholmsmässan

ENERGIATEHOKKAAT JA ESTEETTISET JULKISIVULASITUKSET

Uusilla Reglit-kolmikerroslasiratkaisuilla voidaan toteuttaa arkkitehtonisesti näyttävät lasitukset jopa 0,73 U-arvolla.

VITREA

Puh. (09) 8190 450 WWW.VITREA.FI